

**KLAUSIMYNAS
PASKIRTAJAI KOMISIJOS NAREI****Hennai VIRKKUNEN****vykdomajai pirmininko pavaduotojai, atsakingai už technologinį
suverenumą, saugumą ir demokratiją****1. Bendra kompetencija, įsipareigojimai Europai ir asmeninis nepriklausomumas**

Kuriuos savo asmeninės kvalifikacijos ir patirties aspektus išskirtumėte kaip itin tinkamus tapti Komisijos nare ir dirbti dėl Europos bendrojo intereso, ypač srityje, už kurią būtumėte atsakinga? Kaip prisidėsite prie Komisijos politinių gairių įgyvendinimo? Kaip įgyvendinsite lyčių aspekto integravimą ir kaip lyčių aspektu grindžiamą požiūrį įtrauksite į visas Jūsų atsakomybei priskirtinas politikos sritis? Kaip įgyvendinsite jaunimo klausimų integravimą?

Kaip galėtumėte Europos Parlamentui įrodyti, jog esate nepriklausoma? Kaip užtikrintumėte, kad dėl Jūsų ankstesnės, dabartinės ar būsimos veiklos nekils jokių abejonių, kad galite tinkamai eiti pareigas Komisijoje?

Referendumas dėl Suomijos narystės Europos Sąjungoje įvyko prieš 30 metų. Man tai buvo lemiamas momentas, nes prisijungimas prie judėjimo „Narystei taip“ buvo ta priežastis, dėl kurios atėjau į politiką. Mes, žmonės, kurie aktyviai rėmėme savo šalies narystės ES siekį, norėjome, kad Suomija priklausytų atvirų Europos šalių bendruomenei, gerbiančiai neliečiamas vertybes: žmogaus orumą, demokratiją, lygybę, žmogaus teises, teisės viršenybę ir laisvę. Tapau politike, nes norėjau propaguoti bendrą Europos idėją ir projektą.

Šiuo metu pagrindinėms Europos Sąjungos vertybėms iškilęs lig šiol neregėtas pavojus. Jei Europos Parlamentas patvirtins mane vykdomąją Europos Komisijos pirmininko pavaduotoja, šias vertybes ginsiu dar ryžtingiau. Virš mūsų visuomenės susitvenkė tamsūs debesys, tačiau aš tvirtai tikiu, kad šiuos sunkumus galima įveikti. Mums reikia aktyvesnio dialogo ir noro suprasti. Mums reikia sprendimų, ryžtingų veiksmų ir bendros ateities krypties. Kaip teigiama išrinktosios Komisijos Pirmininkės Ursulos von der Leyen politinėse gairėse, tam, kad užtikrintume savo saugumą, konkurencingumą, gerovę ir socialinį teisingumą, dabar turime žengti pirmyn daug greičiau ir toliau. Tam reikia gebėjimo išklausti ir kalbėtis, reikia kompromisų meno ir ryžto suderinti dažnai labai skirtingus požiūrius. Norėdami, kad Europa būtų saugi ir klestėtų, turime, pasitelkdami skaitmenines inovacijas, didinti našumą. Kartu, likdami ištikimi savo demokratijos vertybėms, žmogaus teisėms ir asmens laisvėms, turime siekti, kad technologijos būtų kuriamos ir pritaikomos pirmiausia paisant žmonių poreikių. Nors daugiausia dėmesio skirčiau teisėkūros institucijų jau priimtų skaitmeninio sektoriaus teisės aktų vykdymui ir įgyvendinimui, turėtume dirbti kartu, kad užtikrintume Europos skaitmeninį suverenumą ir lyderystę. Taip ne tik sustiprinsime savo saugumą, bet ir sutvirtinsime visą mūsų visuomenę bei ekonomiką ir padidinsime mūsų demokratijos atsparumą.

Daugiau kaip dešimt metų buvau Europos Parlamento narė, o prieš tai – šešerius metus Suomijos ministrė ir Suomijos parlamento narė. Dažnai pagrindinės mano veiklos sritys buvo pramonės, skaitmeninė ir inovacijų politika – kaip tik artimos man siūlomam technologinio suverenumo, saugumo ir demokratijos portfeliui. Pastaruoju metu kaip Europos Parlamento narė turėjau galimybę spartinti skaitmeninę pertvarką eidama įvairias pranešėjo ir šešėlinio pranešėjo pareigas. Savo politinėje veikloje pirmiausia rūpinasi užtikrinti vidaus ir išorės saugumą bei skatinti skaitmenines ir pažangiąsias technologijas. Jei Parlamentas mane patvirtins, stengsiuosi sukurti nuoseklų požiūrį, kaip naudoti technologijas ES saugumui ir konkurencingumui stiprinti, kartu visapusiškai laikantis duomenų apsaugos reikalavimų ir užtikrinant, kad tokios priemonės kaip dirbtinis intelektas būtų naudojamos saugiai ir patikimai.

Kaip politikę mane į priekį veda stiprus teisingumo jausmas ir idėja, kad su kiekvienu žmogumi turi būti elgiamasi vienodai. Tvirtai tikiu, kad norint pasiekti lygybę reikia imtis veiksmų įvairiuose visuomenės sektoriuose. Konkretus pavyzdys – išrinktosios Komisijos Pirmininkės man patikėtoje atsakomybės srityje viena iš pagrindinių

užduočių yra užtikrinti, kad Europa taptų naujų technologijų lydere. To tikrai nepasieksime, jei į gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sritis mums nepavyks pritraukti merginų ir moterų. Turime pasitelkti visus geriausius specialistus, kad paremtume Europos technologinį suverenumą. Panašiai ypatingą dėmesį lyčių aspektui skirčiau ir kitose mano atsakomybės srityse – siekiant kurti įtraukesnius, veiksmingesnius ir tvaresnius sprendimus labai svarbu lyčių aspektą integruoti į saugumo ir demokratijos politiką. Lyčiai atžvalgi politika padeda dorotis su įvairiais grėsmių saugumui ir demokratijos iššūkių įvairioms grupėms padariniais, užtikrinant, kad būtų atsižvelgiama į moterų nuomonę ir poreikius.

Eidama Nacionalinės koalicijos partijos moterų asociacijos pirmininko ir moterų beisbolo klubo „Jyvaskylän Kirittäret“ prezidento pareigas praktiškai skatinau aktyvesnę moterų dalyvavimą visose gyvenimo srityse. Lyčių lygybės skatinimas bei pagarba mažumoms priklausančių asmenų teisėms ir toliau bus pagrindiniai mano darbo visuomenės labai motyvai.

Taip pat labai svarbu ypatingą dėmesį skirti jaunų žmonių perspektyvai. Juk sprendimai, kuriuos priimame dabar, lems jų gyvenimą ateityje. Kaip Europos Parlamento narė daug bendravau su jaunuoliais per įvairius mokyklų ir kitų švietimo įstaigų renginius. Kone kiekviename susitikime kalba pasisukdavo apie tai, kaip jaunas žmogus slegia susirūpinimas dėl savo ateities. Mes, sprendimus priimančios asmenys, turėtume siekti kurti tokią ateitį, kurioje jaunoji karta būtų remiama ir matytų galimybes. Noriu, kad Europa būtų vieta, kurioje jauni žmonės galėtų kurti gyvenimą ir siekti savo svajonių. Jei būsiu patvirtinta, kasmet rengsiu jaunimo politikos dialogus su jaunais europiečiais; mielai imsiusi įgyvendinti tikslą lyčių ir jaunimo aspektą visapusiškai integruoti į Europos Komisijos darbą. Taip pat vienas iš svarbiausių mano darbo prioritetų bus reguliarūs vizitai į valstybes nares. Komisija turi dirbti su ES piliečiais ir ES piliečių labai.

Gerbiu pagrindus, ant kurių sukūrėme Europą. Tai – esminė pagarba mūsų demokratinėms valdžios įstaigoms ir institucijoms, teisės viršenybė, vienodas požiūris, proporcingumas ir gerovė. Įsipareigoju laikytis aukščiausių etikos normų ir įpareigojimų, nustatytų ES sutarties 17 straipsnio 3 dalyje, SESV 245 ir 339 straipsniuose ir Komisijos narių elgesio kodekse.

Užpildžiau ir viešai paskelbiau interesų deklaraciją. Jei bus pasikeitimų, ją atnaujinsiu. Man nepriklausomumas yra nediskutuotinas. Vengsiu situacijų, dėl kurių būtų galima suabejoti mano nešališkumu ir nepriklausomumu. Pranešiu Komisijos Pirmininkei apie bet kokią situaciją, kurioje galėtų kilti interesų konfliktas.

2. Skiriamos pareigos ir bendradarbiavimas su Europos Parlamentu

Ar įsipareigojate tinkamai informuoti Parlamentą apie savo ir Jums pavaldžių padalinių veiksmus? Kaip apibrėžtumėte savo atskaitomybę Parlamentui?

Kokius konkrečius įsipareigojimus esate pasirengusi priimti dėl savo bendravimo su Parlamentu ir dalyvavimo Parlamento komitetų posėdžiuose ir plenariniame posėdyje, taip pat dėl skaidrumo, bendradarbiavimo ir veiksmingų tolesnių veiksmų dėl Parlamento pozicijų bei raginimų imtis teisėkūros iniciatyvų? Ar esate pasirengusi tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Tarybai laiku teikti Parlamentui informaciją ir dokumentus, susijusius su planuojamomis iniciatyvomis ar vykdomomis procedūromis?

Man teko garbė daugiau nei dešimt metų būti Europos Parlamento nare. Labai gerbiu savo kolegas bei institucijos demokratinę galią ir tvirtai tikiu, kad stiprindami Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykius galime daugiau nuveikti Europos piliečių labai.

Esu įsipareigojusi palaikyti su Europos Parlamentu atvirą ir sistemingą dialogą, siekdama užtikrinti, kad Parlamentas galėtų veiksmingai naudotis savo teisėkūros įgaliojimais ir vykdyti demokratinę priežiūrą. Tam reikia skaidraus informacijos apie pagrindinius įvykius ir pagrindinius derybų etapus srauto. Laiku teikiant Europos Parlamentui aktualią informaciją pagerėja sprendimų priėmimo procesų kokybė ir veiksmingumas. Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, kiek įmanoma stengiuosi dalyvauti su man siūloma atsakomybės sritimi susijusiose plenarinėse diskusijose, komitetų posėdžiuose ir trišaliuose dialoguose. Apskritai Europos Parlamento, kaip lygiavertės su Taryba teisėkūros institucijos, statusas visada turėtų būti aiškiai įtvirtintas Komisijos darbe. Užtikrinsiu, kad visos Parlamento pagal 225 straipsnį priimtos rezoliucijos, kuriose raginama teikti pasiūlymus dėl teisės aktų mano atsakomybės srityse, būtų laikomos prioritetinėmis Komisijos darbotvarkėje ir po to vykėtų struktūrinis dialogas su atsakingu Parlamento komitetu.

Taip pat nekantrauju bendradarbiauti su Europos Parlamentu ir padėti užtikrinti, kad piliečiai ir įmonės galėtų naudotis ES teisės aktų ir politikos teikiama nauda. Būtų labai naudinga padėti Komisijai atlikti jos vaidmenį skatinant įgyvendinimą, nes judėti į priekį mums nepadės nei politiniai sprendimai, nei pareiškimai, nei patys griežčiausi teisės aktai, jei neužtikrinsime, kad būtų laikomasi mūsų bendrų taisyklių.

Manau, kad labai svarbu atvirai, sąžiningai ir nuolat bendrauti su Europos Parlamentu ir jo nariais. Sieksiu skaidrumo rengiant naujas iniciatyvas, ir man svarbu, kad būtų išklaustyti ir kitokią nuomonę turintys mūsų suinteresuotieji subjektai bei piliečiai.

Jei būsiu patvirtinta, kaip vykdomoji pirmininko pavaduotoja toliau taikysiu aukštus skaidrumo standartus susitikimams su interesų grupių atstovais, kaip tai dariau būdama Europos Parlamento nare.

Prieš įsitraukdama į politiką, dirbau žurnaliste. Manau, kad, žinant, kokią grėsmę kelia klaidinga informacija bei dezinformacija, be galo svarbu dalyvauti viešuose debatuose ir laiku teikti piliečiams tikslią informaciją, taip pat per žiniasklaidą. Jei Parlamentas mane patvirtins, kaip vykdomoji Komisijos pirmininko pavaduotoja stengsiuosi bendrauti ir su platesne auditorija ir aktyviai informuoti ES piliečius apie Komisijos veiksmus bei sprendimus.

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto klausimai

3. Kokia yra Jūsų vizija apie savo atsakomybės sritį, peržengianti tai, kas nurodyta Jūsų įgaliojajame rašte, ir kokį savo pėdsaką norėtumėte palikti? Kokius pasiūlymus dėl teisės aktų ir kitas iniciatyvas siūlysite Komisijos narių kolegijai priimti per ateinančius penkerius metus, ypač per pirmąsias 100 dienų? Kaip užtikrinsite, kad šie pasiūlymai ir esamų teisės aktų įgyvendinimas sustiprintų Europos konkurencingumą? Ar šiuos pasiūlymus dėl teisės aktų ketinate grįsti specialiais poveikio vertinimais? Kokie Jūsų planai, visų pirma Skaitmeninių tinklų akto, ES debesijos ir DI plėtros akto, bendros ES masto debesijos politikos ir Europos duomenų sąjungos strategijos srityse? Kokias konkrečias priemones pasiūlysite siekdama užtikrinti, kad Europa pasiektų savo 2030 m. skaitmeninio dešimtmečio tikslus, be kita ko, susijusius su skaitmeniniais įgūdžiais? Ką manote apie Europos debesijos paslaugų kibernetinio saugumo sertifikavimo schemą (EUCS) ir M. Draghi ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, susijusias su debesijos paslaugomis?

Naujosios technologijos pasaulį keičia sparčiau nei bet kada anksčiau. Dar didesni pokyčiai laukia dėl dirbtinio intelekto, kvantinių technologijų ir biotechnologijų. Turime pasirinkimą: galime arba prisitaikyti, naudotis naujomis technologijomis ir klestėti, arba rizikuoti atsilikti ir toliau būti priklausomi nuo kitų. Pasirinkę pastarąjį kelią negalėsime išlaikyti dabartinio gerovės lygio, saugoti aplinkos ar paprasčiausiai užtikrinti savo saugumą. Konkurencingumo atotrūkį tarp ES ir JAV iš esmės galima paaiškinti klestinčiu JAV technologijų sektoriumi bei jų įsisavinimu. Jei Europos Parlamentas mane patvirtins, panaikinti šį atotrūkį bus svarbus mano būsimos kadencijos prioritetasis. Technologijos turi tapti ne pažeidžiamumu, o privalumu. Turime patys pasirūpinti savo ateitimi.

Taip pat esame Europos saugumo kryžkelėje. Noriu dirbti Europoje ir drauge su mūsų sąjungininkais užtikrinti, kad būtume pasirengę įveikti dabartinius geopolitinius iššūkius. Apsaugoti Europos ekonomiką ir visuomenę – tai visų pirma ginti mūsų pagrindines vertybes: teisės viršenybę, demokratiją ir pagrindines teises. Mūsų skaitmeninė politika atlieka lemiamą vaidmenį kovojant su dezinformacija bei skatinant gyvybingą, nepriklausomą ir laisvą žiniasklaidos sektorių.

Technologinis suverenumas, saugumas ir demokratija – tai pamatai, ant kurių, dirbdami išvien, galime kurti Europos ateitį ir užtikrinti, kad ji išliktų geriausia pasaulyje vieta gyventi mūsų vaikams. Tai būtų pagrindiniai mano kadencijos tikslai.

Kartu su jumis noriu kurti Sąjungą, kuri diegtų inovacijas, gamintų ir kartu prireikus reglamentuotų ateities iššūkiams pritaikytu būdu. Sąjungą, kuri mažina biurokratiją. Sąjungą, kurioje inovacijos iš esmės keičia našumą, kuri investuoja į vidaus ir išorės saugumą bei išlaiko aukščiausius pasaulyje demokratijos ir teisės viršenybės standartus. Kartu manau, kad ES turėtų ir toliau lyderiauti pasaulinio skaitmeninio valdymo srityje, pasauliniu mastu propaguodama mūsų į žmogų orientuotą viziją ir bendras Europos vertybes, kuriomis grindžiamos mūsų taisyklės.

Jei būsiu patvirtinta, peržiūrėsiu mūsų dabartinę politiką ir pasiūlysiu konkrečių naujų ateities iššūkiams pritaikytų veiksmų, kurie duotų aiškių ir išmatuojamų rezultatų, įskaitant tuos, kurie paminėti mano įgaliojajame rašte, kad artėjant 2030 metams pasiektume skaitmeninio dešimtmečio politikos tikslus ir įgyvendintume uždavinius.

Kad galėtume sustiprinti Europos konkurencingumą, mums reikia keisti paradigimą remiantis penkiomis veiksmų kryptimis.

Pirma, turime remti Europos įmonių, visų pirma MVĮ, inovacinius pajėgumus, dirbti įvairiuose sektoriuose ir sudaryti palankesnes sąlygas mūsų įmonėms diegti novatoriškas technologijas, pavyzdžiui, dirbtinį intelektą.

Antra, remčiau veiksmingą teisės normų įgyvendinimą, vykdymo užtikrinimą ir supaprastinimą, taip pat biurokratijos mažinimą pasitelkiant technologijas, kad mūsų įmonėms sumažėtų reglamentavimo našta.

Trečia, turėtume sutelkti dėmesį į įgūdžius, kad kiekvienas turėtų galimybę dalyvauti skaitmeninėje revoliucijoje. Turime paspartinti darbą, kad sumažintume atotrūkį aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srityje, ypač stengdamiesi didinti IRT specialisčių skaičių Europoje.

Ketvirta, turime išnaudoti skaitmeninių ir pažangiausių technologijų potencialą, kad pagerintume savo gyvenimą, padarydami savo gyvenamąją aplinką ekologiškesnę, saugesnę ir įtraukesnę. Taip pat noriu užtikrinti, kad būtų tinkamai sprendžiamas efektyvaus energijos vartojimo IRT sektoriuje klausimas ir kad tam pasinaudotume dirbtinio intelekto teikiamais privalumais.

Galiausiai, norėčiau pagerinti viešojo sektoriaus paslaugų teikimą mūsų piliečiams tokiose srityse kaip sveikatos apsauga. Viešasis sektorius, įskaitant Komisiją, turėtų įsileisti novatoriškus sprendimus, kad geriau tenkintų piliečių poreikius.

Kad visa tai pasiektume ir gautume naudos Europos konkurencingumui, turime veikti greitai. Tam pirmiausia reikia visapusiškai įgyvendinti galiojančius teisės aktus – visada turime pasitikrinti, gal rezultatą galima pasiekti geriau užtikrinant esamų teisės aktų vykdymą arba įgyvendinant galiojančias taisykles. Tačiau sparčiai besikeičiančiame pasaulyje prireikus turėtume siūlyti ir naujų inovacijoms palankių teisės aktų, žinoma, atlikę tinkamą poveikio vertinimą, kuriame dalyvautų visos susijusios suinteresuotosios šalys, bei išsamia sąnaudų ir naudos analizę. Naujos taisyklės turėtų būti paprastesnės, tikslingos ir prieinamos.

Europa turėtų tapti dirbtinio intelekto žemynu. Todėl, jei būsiu patvirtinta, per pirmąsias šimtą dienų daugiausia dėmesio skirsiu **DI fabrikų iniciatyvai**. Pirmutinis DI fabrikų tikslas – užtikrinti DI startuoliams ir pramonei prieigą prie našiosios kompiuterijos, o **ES debesijos ir DI plėtros aktu** (daugiau informacijos pateiksiu atsakydama į 6 klausimą) bus sprendžiamas opus bendro duomenų apdorojimo ir kompiuterinių pajėgumų atotrūkio, kuris šiuo metu trukdo Europos įmonėms kurti ir diegti dirbtinį intelektą, klausimas. Todėl **ES debesijos ir DI plėtros akte** bus numatytos priemonės, kuriomis bus skatinamos inovacijos, didinamos investicijos, mažinama biurokratinė našta ir propaguojamos technologijos, kurios turėtų padėti pasiekti plataus užmojo energijos vartojimo efektyvinimo tikslus.

Kalbant konkrečiai apie debesiją, svarbu išlikti atviriems trečiųjų šalių paslaugų teikėjams, užtikrinant mūsų tiekimo grandinės saugumą ir kartu atsižvelgiant į teisėtus interesus, susijusius su suverenos debesijos sprendimais ypač jautriose taikomuosiose programose. Duomenų akto apsauginėmis nuostatomis užtikrinome, kad debesijos paslaugų teikėjų Europoje saugomi duomenys būtų apsaugoti nuo neteisėtos ES nepriklausančių šalių vyriausybės prieigos prie jų ar jų perdavimo, tačiau turime dėti daugiau pastangų apsaugoti ypač jautrias taikomąsias programas. Todėl, jei būsiu patvirtinta, atsižvelgdama į profesoriaus Mario Draghi rekomendaciją pasiūlysiu bendrą **ES masto debesijos politiką**, skirtą viešojo administravimo institucijoms ir viešajam pirkimui. Siūlydami savo paslaugas viešojo administravimo institucijoms, debesijos paslaugų teikėjai dažnai susiduria su skirtingais reikalavimais skirtingose valstybėse narėse ir net skirtinguose tos pačios viešojo administravimo institucijos padaliniuose. Tai ypač apsunkina mažesnius paslaugų teikėjus. Be to, viešojo administravimo institucijoms sunku nustatyti, kurios paslaugos geriausiai atitinka jų saugumo ir nepriklausomumo poreikius. Siūlysiu visoje ES taikyti bendrą požiūrį į pirkimo specifikacijas, bendrą duomenų saugumo strategiją ir ES kuruojamą saugių ir novatoriškų debesijos paslaugų rinką. Tokios paslaugos taip pat galėtų būti patrauklios jautresniems komerciniams tikslams.

Palankiai vertinu savanorišką **ES debesijos paslaugų kibernetinio saugumo sertifikavimo schemą (EUCS)**, nes ji padidins debesijos paslaugų saugumo lygio skaidrumą. Įdiegta ši schema padės spręsti sertifikavimo schemų esamo susiskaidymo problemą ir sumažinti finansines kliūtis paslaugų teikėjams, kad jie galėtų siūlyti saugius debesijos sprendimus visoje ES. Suprantu, kad, be techninių reikalavimų, saugumo iššūkių kyla ir dėl šiuo metu susiklosčiusių geopolitinių aplinkybių. Savo kadencijos metu šiems iššūkiams skirsiu daug dėmesio dirbdama su įvairiomis debesijos iniciatyvomis.

Be to, jei Europos Parlamentas mane patvirtins, netrukus pradėsiu konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais dėl **DI taikymo strategijos** (daugiau apie tai – atsakymuose į 4 klausimą), nes turime atsižvelgti ir į paklausą privačiame bei viešajame sektoriuose. Šiuos veiksmus papildys **Europos duomenų sąjungos strategija**, susieta su debesijos ir DI plėtros aktu, kad duomenų potencialas būtų išnaudojamas dar geriau. Privatumą reikia saugoti visada, todėl turėsime užtikrinti, kad ES duomenų apsaugos sistema ir toliau atitiktų skaitmeninės transformacijos

procesus, reaguotų į komercinius ir teisėsaugos poreikius, o kartu būtų išlaikytas toks pat aukštas duomenų apsaugos standartas.

Stengdamiesi padidinti kibernetinį mūsų ypatingos svarbos subjektų saugumą, parengsime **ligoninių ir sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų kibernetinio saugumo veiksmų planą**, kuris turėtų būti priimtas per pirmąsias šimtą dienų.

Plataus užmojo tikslų nebus įmanoma pasiekti be geresnės prieigos prie saugaus, greito ir patikimo ryšio, ir tai yra mūsų platesnės susietosios bendradarbiaujamosios kompiuterijos strategijos dalis. Turime skatinti investicijas į skaitmeninę infrastruktūrą ir baigti kurti bendrąją rinką. Taip Europa taps naujos kartos išmaniosios skaitmeninės ir saugios infrastruktūros, įskaitant 6G, be kurios sunku įsivaizduoti švarią pramonės pertvarką, lydere. Todėl, jei būsiu patvirtinta, parengsiu **skaitmeninių tinklų akta**, kad būtų skatinamas saugus spartusis plačiajuostis ryšys, tiek fiksuotasis, tiek belaidis. Skaitmeninio junglumo padėtis greitai keičiasi dėl telekomunikacijų, debesijos ir tinklo paribio technologijų konvergencijos, kurią skatina virtualizacija ir dirbtinis intelektas. Todėl mums reikia reglamentavimo sistemos, kuri skatintų kurti integruotą junglumo ir kompiuterijos infrastruktūrą ir užtikrintų vienodas sąlygas panašios infrastruktūros bei paslaugų teikėjams. Naujoji iniciatyva būtų rengiama atsižvelgiant į suinteresuotųjų subjektų atsiliepimus apie 2024 m. vasario mėn. paskelbtą Komisijos baltąją knygą dėl elektroninio ryšio ateities, remiantis planuojama esamos sistemos peržiūra bei Lettos ir Draghi pranešimais. Mano tikslas būtų baigti kurti bendrąją ryšio rinką, o tam būtina reformuoti spektro politiką, atsižvelgiant į pasidalijamąją kompetenciją.

Visos šios iniciatyvos gali būti sėkmingos tik tuo atveju, jei jas papildys investicijos į vertingiausią Europos turtą – žmones. Kaip pabrėžiama politinėse gairėse, ypatingą dėmesį Komisija ketina skirti įgūdžių, kurių mums reikia šiandien ir reikės rytoj, ypač tų, kurie reikalingi dvejopai pertvarkai, formavimui, tobulinimui ir panaudojimui. Tikiuosi bendradarbiauti su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už žmones, įgūdžius ir parengtį, bei kitais Kolegijos nariais, kad, jei Parlamentas mane patvirtins, galėtume tai įgyvendinti.

4. Kaip apibrėžiate ES technologinį suverenumą ir konkurencingumą? Kaip ES gali tai pasiekti? Kokius tikslus ir rodiklius nustatysite siekdama užtikrinti, kad iki Jūsų įgaliojimų vykdymo pabaigos šioje srityje būtų padaryta didelė pažanga? Kaip, laikydami holistinio požiūrio, stiprinsite ES technologijų sektoriaus poziciją tiek aparatinės, tiek programinės įrangos srityje ir kokių neatidėliotųjų priemonių imsitės, kad būtų užtikrintas technologinis suverenumas ir skatinamas Europos platformų konkurencingumas? Kokių turite planų, susijusių su skaitmeninėmis ir pažangiausiomis technologijomis, pavyzdžiui, DI, superkompiuterija, kvantine kompiuterija ir technologijomis, puslaidininkiais, kosmoso technologijomis ir daiktų internetu? Kokių priemonių esate numatę saugiam, patikimam ir į žmogų orientuotam skaitmeninių technologijų naudojimui užtikrinti? Kaip planuojate užtikrinti veiksmingą Lustų akto įgyvendinimą ir stiprinti ES puslaidininkių tiekimo grandines? Kokių turite planų, susijusių su Lustų akto plėtra, įskaitant paramą strateginiams pramonės segmentams ir gretimoms pramonės šakoms, ir su ilgalaikiu ES kvantinių lustų planu? Kaip stiprinsite ES koordinavimą ir dalyvavimą tarptautinėse IRT standartus nustatančiose įstaigose ir propaguosite ES skaitmeninės srities normas ir standartus tarptautiniu mastu?

Siekiant užtikrinti tvarų konkurencingumą, būtina piliečių gerovei ir klestėjimui, labai svarbu mažinti priklausomybę ir stiprinti Europos pajėgumą ypatingos svarbos technologijų srityje. ES technologinis suverenumas ir konkurencingumas suteikia mums galimybę veikti savarankiškai globalizuotoje aplinkoje, kartu mažinant riziką, susijusią su subjektais, kurie nepaiso Europos vertybių. Todėl kartu su valstybėmis narėmis turėtume padidinti mokslinių tyrimų ir plėtos finansavimą, didinti paramą novatoriškiems startuoliams ir MVĮ, pavyzdžiui, per augimo finansavimo priemonę bei lankstų viešąjį pirkimą, ir skatinti naudoti ES sukurtas technologijas.

Jei būsiu patvirtinta, sieksiu gerokai sumažinti mūsų technologinę priklausomybę. Remdamasi jau pernai pradėtu nuodugniu mūsų kritinės priklausomybės ir technologinių spragų vertinimu, taip pat ES strateginiam turtui bei infrastruktūrai ypač svarbių tiekimo grandinių vertinimu, kurį remia ES ypatingos svarbos technologijų stebėjimo centras, siūlyčiau priemones šioms spragoms pašalinti. Užtikrinčiau, kad, stiprinant mūsų ekonominį saugumą, toliau būtų atliekami ypatingos svarbos technologijų rizikos vertinimai, įskaitant ir jau pradėtus rizikos vertinimus pažangiųjų puslaidininkių, dirbtinio intelekto, kvantinių technologijų bei biotechnologijų srityse, ir kad jie padėtų parengti konkrečias priemones, pagal kurias būtų teikiama pirmenybė bendradarbiavimui su mūsų bendraminčiais partneriais.

Kibernetinio saugumo požiūriu ES technologinis suverenumas reiškia turėti stiprią ir patikimą Europos kibernetinio saugumo ir kibernetinės gynybos pramonę, galinčią mūsų ypatingos svarbos skaitmeninei infrastruktūrai teikti saugumo sprendimus. Tai reiškia vengti kritinės priklausomybės nuo pavienių tiekėjų ir mažinti mūsų tiekimo grandinės riziką, susijusią su didelės rizikos tiekėjais, remiantis Sąjungos mastu suderintais saugumo rizikos vertinimais, be kita ko, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, kad būtų veiksmingai užtikrintas 5G priemonių rinkinio įgyvendinimas. Tai taip pat reiškia, kad visi mūsų susietieji daiktų interneto prietaisai, patekdami į rinką, neturėtų turėti žinomų pažeidžiamumo spragų ir turėtų būti saugūs tiek verslui, tiek vartotojams. Ir dabar mes tam pasiekti turime tvirtą ir išsamią kibernetinio saugumo sistemą.

ES technologinis suverenumas apima visą technologijų kūrimo ciklą – nuo fundamentinių mokslinių tyrimų iki komercinio naudojimo pramonėje: pagrindinės technologijos turėtų būti kuriamos pasitelkiant mūsų MTP priemones, plėtros ir diegimo pajėgumus, taip pat turėtų būti sudaryta galimybių gauti pagrindinių žaliavų ir jas perdirbti. Jei būsiu patvirtinta, ypač glaudžiai bendradarbiausiu su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už klestėjimą ir pramonės strategiją, kad būtų užtikrintas svarbiausių išteklių tiekimas.

Tiek ES 2030 m. skaitmeninio dešimtmečio tikslai (visų pirma skaitmeninio suverenumo siekis), tiek uždaviniai (visų pirma gigabitinio junglumo, puslaidininkių gamybos, paribio mazgų skaičiaus, dirbtinio intelekto ir debesijos diegimo, IRT specialistų skaičiaus, sveikatos priežiūros ar viešojo administravimo paslaugų skaitmenizavimo) jau padeda siekti ES technologinio suverenumo ir konkurencingumo. Pažangos stebėsenos rezultatai bus pateikti 2025 ir 2026 m. skaitmeninio dešimtmečio padėties ataskaitose ir aptarti su Europos Parlamentu bei valstybėmis narėmis. Skaitmeninio dešimtmečio tikslų peržiūra, kuri turi būti atlikta ne vėliau kaip iki 2026 m. birželio 30 d., suteiks galimybę užbaigti arba papildyti tikslų, uždavinių ir pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių rinkinį, kad jie atspindėtų ir ES technologinio suverenumo siekį.

Turime stiprinti daugelio pažangių technologijų pajėgumus, kaip antai dirbtinio intelekto, pažangiųjų puslaidininkių, kvantinių technologijų, superkompiuterių, debesijos ir paribio kompiuterijos, kosmoso technologijų, kibernetinio saugumo, daiktų interneto ir genomikos srityse.

Dirbtinis intelektas gali tapti mūsų ateities konkurencingumo pagrindu. Jei Parlamentas mane patvirtins, parengsiu **DI taikymo strategiją**, kurioje daugiausia dėmesio bus skiriama greitam naujų dirbtinio intelekto sprendimų diegimui pirmaujančiuose mūsų pramonės sektoriuose ir viešojo administravimo institucijose. Tai padėtų diegti DI grindžiamas inovacijas, remti DI modelių kūrimą ir jų diegimą Europos pramonės sektoriuose, pavyzdžiui, sveikatos, energetikos, robotikos ir gamybos, kosmoso ir gynybos, taip pat viešajame sektoriuje.

Kartu **DI fabrikų iniciatyva** skatinčiau investicijas į pažangiausių superkompiuterių pajėgumus. Pagal šią iniciatyvą sieksiu sudaryti sąlygas mūsų DI startuoliams, MVĮ bei platesnei ekosistemai kurti europinius didžiuosius DI modelius. DI fabrikų veikla būtų grindžiama mūsų turimu geriausiu pasaulyje superkompiuterių tinklu. Mano tikslas – užtikrinti, kad per pirmąsias šimtą Komisijos kadencijos dienų pradėtų veikti bent penki Europos DI fabrikai, ir visą savo kadenciją aš dirbčiau šia kryptimi. Galiausiai, bendradarbiaudama su Komisijos nariu, atsakingu už startuolius, mokslinius tyrimus ir inovacijas, rūpinčiausi įsteigti **Europos DI mokslinių tyrimų tarybą**, kuri būtų vienas iš svarbiausių platesnės dirbtinio intelekto strategijos elementų.

Panašiai reikia plataus užmojo investicijų ir į **puslaidininkių** gamybą. Kad būtume mažiau priklausomi nuo išorės subjektų, turime patys statyti gamyklas ir puslaidininkius gaminti Europoje. Europos lustų aktas jau pritraukė apie 80 mlrd. eurų į pirmuosius tokio pobūdžio Europoje projektus, kurie atitinka įvairias tiekimo saugumo sąlygas ir daro teigiamą šalutinį poveikį visoje ES. Tačiau Europa turi dar labiau stengtis, kad pasiektų savo tikslą – 20 proc. pasaulinės rinkos – ir įsitvirtintų pažangiųjų puslaidininkių technologijų srityje. Mano tikslas – padėti mūsų įmonėms įveikti atotrūkį tarp mokslinių tyrimų ir gamybos investuojant į pažangias bandomąsias gamybos linijas, kurios sujungtų mokslinių tyrimų ir pramonės dalyvių visoje tiekimo grandinėje – nuo medžiagų ir įrangos iki gamybos ir pakavimo. Taip pat pasirūpinsiu, kad pradėtų veikti projektavimo debesijos platforma, kad mūsų startuoliai turėtų visas priemones, reikalingas inovatyviems lustams kurti. Galiausiai, siekiant pritraukti tolesnes investicijas ir užtikrinti mūsų tiekimo saugumą, labai svarbus bus tvirtas ir subalansuotas tarptautinis bendradarbiavimas. Sieksiu užtikrinti veiksmingą Lustų akto įgyvendinimą, kad būtų remiamas puslaidininkių proceso pajėgumų ir bandomųjų linijų, atitinkančių konkrečius strateginių sektorių, įskaitant ES kosmoso sritis pavyzdines iniciatyvas ir ES kosmoso bei gynybos pramonę, reikalavimus, kūrimas ES.

Kvantinės technologijos pasiekė tokią brandą, kad jas galima praktiškai taikyti kompiuterijoje, jutiklių pramonėje ir saugiam ryšiui, pradant medicinine diagnostika, programišiems neįveikiamais ryšių tinklais, greitu didžiųjų DI modelių mokymu ir baigiant superjautriais jutikliais. Tai strategiškai svarbu ES suverenitetui, konkurencingumui ir gynybos pajėgumams. Jei būsiu patvirtinta, bendradarbiausiu su valstybėmis narėmis ir

pagrindiniais pramonės subjektais, kad paspartinčiau ES kvantinės ekosistemos kūrimą ir pritraukčiau investicijų į kvantinės pramonės plėtrą. Šiuo tikslu taip pat dirbčiau kvantinių lustų – esminio kvantinių technologijų elemento, paklausiausio sparčiai augančioje kvantinių technologijų rinkoje – srityje ir pateikčiau **ilgalaikį ES planą dėl kvantinių lustų**.

Jei būsiu patvirtinta, taip pat daug dėmesio skirsiu junglumo Europoje gerinimui. Junglumas – mūsų konkurencingumo pagrindas ir labai svarbus veiksnys, padedantis įgyvendinti minėtas technologijas. Junglumas mums suteikia galimybę prasmingai naudoti duomenis, pavyzdžiui, DI modeliams mokytis. Šiuo atžvilgiu sieksiu užtikrinti, kad daiktų internetas būtų plačiai naudojamas kaip esminė priemonė pramonės ir judumo konkurencingumui Europoje didinti. Taip pat užtikrinsiu, kad daiktų internetas būtų pasitelkiamas aplinkos labui, ypač siekiant efektyviai naudoti išteklius tokiose srityse kaip vandentiekis ir tikslusis ūkininkavimas. Kad daiktų internetas būtų kuo geriau išnaudojamas, ES turi visiškai įsisavinti 6G.

Būtinybę Europai būti savarankiškai junglumo srityje rodo didėjanti geopolitinė įtampa apskritai ir ypač Rusijos agresijos karas Ukrainoje. Jei būsiu patvirtinta, stengsiuosi didinti Europos strateginį savarankiškumą kosmoso srityje, įskaitant tai, kas susiję su ypatingos svarbos tiekėjais, užtikrinančiais IRIS² palydovinių paslaugų, be galo svarbių valstybių narių saugiam vyriausybiniam ryšiui, saugumą, vientisumą ir atsparumą. IRIS² padės didinti Europos pramonės konkurencingumą plėtojant pažangiausias palydovines technologijas, ir tai duos naudos visam sektoriui, ypač MVĮ. Tai leis Europai išlaikyti lyderystę kosmoso sektoriuje.

Norint atverti naujų galimybių, be investicijų, labai svarbus nuoseklus ir papildomumo principu grindžiamas galiojančių taisyklių įgyvendinimas. Bendradarbiaudama su kitais Komisijos nariais sieksiu palengvinti mūsų skaitmeninio sektoriaus taisyklių sąvado laikymąsi, ypatingą dėmesį skirdama poveikiui startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms.

Mūsų tikslas – kurti technologijas, kurios įgalina ir stiprina žmoniškuosius pajėgumus bei įgyvendina Europos vertybes. Tai gali tapti skaitmeninių produktų ir paslaugų su ženklu „Pagaminta ES“ konkurenciniu pranašumu. Turime investuoti į saugias, patikimas ir į žmogų orientuotas technologijas, atspindinčias Europos vertybes, padedančias apsaugoti Europos socialinį modelį ir gerinančias mūsų piliečių saugumą. Technologinės pažangos tempas nelėtėja, todėl nepaprastai svarbu, kad žmogus išliktų mūsų dėmesio centre. Žmogus kartu su tvarumu ir atsparumu turėtų būti mūsų skaitmeninių inovacijų ir mūsų nustatomų taisyklių pagrindas.

Koordinuočiau veiksmus su valstybėmis narėmis bei suinteresuotaisiais subjektais ir glaudžiai bendradarbiaudama su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už klestėjimą ir pramonės strategiją, skatinčiau strateginį požiūrį į tarptautinę standartizaciją, kad būtų užtikrintas ES konkurencingumas, saugumas, strateginis savarankiškumas ir mūsų gebėjimas propaguoti ES vertybes. Dvišaliu lygmeniu tai daryčiau pasitelkdama skaitmeninę partnerystę, o daugiašaliu – per G7, G20 ir tarptautines organizacijas, kaip antai EBPO ir JT. Aktyviai dirbčiau su bendraminčiais partneriais, kad tarptautiniu mastu būtų propaguojami tiek ES skaitmeniniai standartai, tiek tie tarptautiniai skaitmeniniai standartai, kuriuose deramai atsižvelgiama į mūsų bendras vertybes ir interesus (pvz., privatumą, duomenų apsaugą ar žmogaus teises).

Sieksiu paspartinti investicijas į tarpvalstybinius projektus ir technologijas, kad stiprėtų valstybių narių skaitmeninių viešųjų paslaugų sąveika ir taip būtų užtikrintas sklandus, saugus jų veikimas. Naudodamiesi tokiomis priemonėmis kaip apribota bandomoji reglamentavimo aplinka ir daugiašaliai projektai, skatintume kurti, išbandyti ir diegti novatoriškus sprendimus Europoje, kad viešojo administravimo institucijos prisitaikytų prie skaitmeninio amžiaus.

Kartu su kitais Komisijos nariais sieksiu pritraukti užsienio investicijų, sukurti tinkamą reglamentavimo aplinką, teikti pirmenybę kvalifikuotos darbo jėgos ugdymui bei techninių ekspertinių žinių puoselėjimui, gerinti prieigą prie privačiojo kapitalo ir skatinti inovacijas.

Apskritai, siekiant technologinio suverenumo ir konkurencingumo reikia sutelktų valstybių narių pastangų. Nepaprastai svarbūs veiksniai – veiksmų koordinavimas ES lygmeniu, išteklių telkimas, didelio masto investicijos ir bendras ryžtas siekti pažangos.

5. Kokių turite planų, susijusių su skaitmenine infrastruktūra ir prieiga prie kokybiško junglumo visose geografinėse vietovėse? Kaip ketinate įgyvendinti Baltojoje knygoje dėl Europos skaitmeninės infrastruktūros poreikių išdėstytus pasiūlymus? Ką manote apie Baltojoje knygoje ir Draghi ataskaitoje pateiktas rekomendacijas dėl tinklo mokesčių? Kokias priemones numatote gigabitiniam junglumui gerinti, 5G tinklui plačiau diegti,

visiškam perėjimui nuo varinių prie šviesolaidinių tinklų iki 2030 m. užtikrinti ir privačiojo sektoriaus investicijoms į tinklo plėtrą skatinti? Kaip planuojate spręsti su energetika susijusius skaitmeninės infrastruktūros aspektus? Kokios priemonės, jūsų nuomone, yra būtinos siekiant visoje ES stiprinti visų sričių kibernetinį atsparumą ir saugumą? Kaip didinsite saugumo ir gynybos pramonės konkurencingumą Europos gynybos sąjungos kontekste?

Atsiliekame nuo konkurentų labai pralaidaus fiksuotojo ir belaidžio ryšio tinklo aprėptimi. Norėdami juos pasivyti turime imtis koordinuotų veikslių ES lygmeniu, įskaitant investicijas. Ypač didelis iššūkis – autonominio 5G tinklo architektūra. Ji labai svarbi pramoniniam naudojimui. Be to, ES tebėra didelis miesto ir kaimo vietovių skaitmeninis atotrūkis. Kad iki 2030 m. pasiektume skaitmeninio dešimtmečio junglumo tikslus ir sukurtume ateities skaitmeninėms paslaugoms reikalingus tinklus, turime investuoti daugiau. Jei Europos Parlamentas mane patvirtins, mano siekis bus aiškus: dėti visas pastangas, kad ES pasiektų 2030 m. junglumo tikslus ir užtikrintų saugų, greitą ir patikimą junglumą, kuris yra mūsų ekonomikos ir visuomenės pagrindas.

Jei mane patvirtins, vienas iš svarbiausių mano prioritetų bus skaitmeninių tinklų akto, kuris turėtų paskatinti saugaus fiksuotojo ir belaidžio sparčiojo plačiajuosčio ryšio plėtrą, rengimas. Toks ryšys padidins konkurencingumą ir suteiks galimybę vartotojams gauti kokybiškų paslaugų už prieinamą kainą. Taip būtų deramai atsižvelgta į Komisijos baltojoje knygoje „Kaip patenkinti Europos skaitmeninės infrastruktūros poreikius?“ nurodytas technologijų tendencijas ir iškeltus saugumo aspektus. Skaitmeninių tinklų akte nurodoma, kad politinius sprendimus reikėtų grįsti patikimu poveikio vertinimu. Tai turėtų sumažinti administracinę naštą veiklos vykdytojams ir sukurti paskatas investuoti į infrastruktūrą bei imtis naujos verslo veiklos, pavyzdžiui, tinklo paribio kompiuterijos srityje. Taip pat turi būti ginami vartotojų interesai ir atsižvelgiama į individualią valstybių narių padėtį.

Atsižvelgdama į Draghi pranešime pateiktas rekomendacijas, leisčiausi į aktyvias diskusijas, kaip baigti kurti bendrąją elektroninių ryšių rinką. Ieškočiau sprendimų, kaip užtikrinti labiau integruotą spektro, skirtą naujos kartos tinklams, valdymą Sąjungos lygmeniu. Vėlavimas skelbti 5G aukcionus turėjo neigiamą poveikį Europos konkurencingumui, todėl turime užtikrinti, kad tai nepasikartotų. Tinklų ekonomikoje dalyvių vis gausėja, vyksta gyvos diskusijos. Neturėtų būti diskutuojama vien apie tinklų mokesčius. Reikia kalbėtis ir apie tai, kaip įvairūs dalyviai prisideda prie gyvybingos ir novatoriškos ryšių ekosistemos, grindžiamos sąžiningomis ir vienodomis sąlygomis visiems, kūrimo. Buvo pateikta įdomių pasiūlymų, taip pat Draghi pranešime ir Baltojoje knygoje dėl Europos skaitmeninės infrastruktūros poreikių. Be to, labai daug pasiūlymų gauta per viešąsias konsultacijas po Baltosios knygos paskelbimo. Juos atidžiai išnagrinėsiu ir bendrausiu su visais suinteresuotaisiais subjektais. Mano pagrindiniai principai teikiant bet kokią pasiūlymą būtų apsaugoti ES piliečių interesus ir skatinti konkurencingumą bei investicijas.

Taip pat mums reikalinga pažanga varinių laidų tinklo išjungimo srityje. Tokia pažanga skatintų diegti šviesolaidį ir užtikrintų, kad daugiau lėšų būtų skiriama 5G plėtrai. Tai atitiktų 2030 m. skaitmeninio dešimtmečio tikslus, visų pirma tikslą visiems užtikrinti gigabitinį junglumą, ir padėtų siekti ilgalaikio tvarumo tikslų, nes šviesolaidžiui reikia mažiau energijos ir per jį galima teikti veiksmingesnes ir ekologiškesnes paslaugas. Tačiau turi būti numatytos apsaugos priemonės, užtikrinančios, kad nuolatinį ryšį turėtų ir pažeidžiami galutiniai naudotojai.

Taip pat norėčiau labai atidžiai išnagrinėti galimybes, kaip paskatinti energiškausiai tausios skaitmeninės infrastruktūros sprendimų, įskaitant aušinimo, energiją efektyviai vartojančių procesorių ir tvarios tinklo infrastruktūros sprendimus, mokslinius tyrimus. Siekiant efektyvesnio energijos vartojimo IRT sektoriuje labai naudingi gali būti dirbtinio intelekto sprendimai. 2022 m. Komisija priėmė Energetikos sistemos skaitmenizavimo ES veiksmų planą, kuris šiuo metu visa apimtimi įgyvendinamas ir tai darant jau pasiekta nemažai laimėjimų. Pavyzdžiui, Komisija sukūrė duomenų centrų vertinimo sistemą, pagal kurią duomenų centrai turi atskleisti savo suvartojamos energijos ir vandens kiekį. Jei būsiu patvirtinta, remsiu už energetiką ir būsto sektorių atsakingą Komisijos narį nustatant duomenų centrų reitingavimo ir ženklavimo sistemą, taip pat diegiant minimaliuosius naujų duomenų centrų energinio naudingumo standartus. Taip pat dirbdami kartu sieksime pagerinti duomenų centrų integraciją į energetikos sistemą, daugiausia dėmesio skirdami pakartotiniam šilumos naudojimui ir lankstumo paslaugų elektros tinklui teikimui.

Jei būsiu patvirtinta, taip pat rūpinsiuosi, kad būtų parengtas telekomunikacijų tinklų tvarumo elgesio kodeksas, ir padėsiu kolegoms kurti kompiuterių energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo schemą bei peržiūrėti kompiuterių ir serverių ekologinio projektavimo reikalavimus.

Kibernetinio saugumo, kuris yra platesnio saugumo portfelio pagrindas, srityje sieksiu skatinti visą visuomenę apimančią pritaikytojo kibernetinio saugumo darbotvarkę. Rūpinsiوسي naujų teisės aktų, susijusių su ypatingos svarbos subjektų kibernetiniu saugumu (TIS 2) ir produktų saugumu (Kibernetinio atsparumo aktas), įgyvendinimu ir vykdymo užtikrinimu inovacijoms bei verslui palankiu būdu. Bendradarbiaudama su valdžios institucijomis ir pramonės atstovais, sieksiu didinti kibernetinio saugumo brandą, taip pat rūpinsiوسي, kad būtų stiprinami aptikimo ir reagavimo pajėgumai. Turime imtis ryžtingų suderintų veiksmų prieš kibernetinius nusikaltėlius ir išpirkos reikalaujančių programišių gaujas.

Kibernetinio atsparumo aktas pakeis pasaulinę kibernetinio saugumo padėtį ir gerokai sumažins susietųjų produktų pažeidžiamumą, kuriuo piktaivaliai naudojami šnipinėjimo, išankstinio įsmukimo (angl. *prepositioning*) ir trikdymo tikslais. Toliau plėtosiu mūsų ypatingos svarbos subjektų ir produktų saugumo viziją Europoje bei už jos ribų ir sieksiu pasaulinės lyderystės **kibernetinio saugumo standartų** srityje.

Jei Parlamentas mane patvirtins, sieksiu supaprastinti ir išplėsti pagrindinę Europos kibernetinio saugumo infrastruktūrą ir pajėgumus, kad padidėtų informuotumas apie padėtį ir reagavimo pajėgumai. Tai darydama daug dėmesio skirsiu dvejopo naudojimo prekėms bei civiliniam ir kariniam bendradarbiavimui, visų pirma mūsų tiekimo grandinių saugumo klausimams, pradedant tinkama sertifikavimo sistema. Turime užtikrinti, kad gynybos sektorius būtų pasirengęs skubiai reaguoti į sparčią technologijų raidą kibernetinėje erdvėje remdamasis šiuo metu rengiamomis ypatingos svarbos kibernetinių technologijų veiksmų gairėmis. Ketinu siekti, kad būtų sukurta aplinka, kurioje verslininkai ir novatoriai galėtų kurti ir parduoti labai reikalingas kibernetinės gynybos priemones, pripažįstant, kad daugumą kibernetinio saugumo inovacijų ES kuria startuoliai ir mažosios įmonės. Taip pat norėčiau sukurti integruotą inovacijų trajektoriją Europos kibernetinių technologijų startuoliams, kas palengvintų jų plėtrą bei skatintų dinamišką ir perversminę civilinę ir karinę kibernetinę ekosistemą.

Jei būsiu patvirtinta, toliau stengsiوسي modernizuoti esamus ir kurti naujus saugius transeuropinius tinklus, jungiančius valstybes nares, Europos institucijų agentūras ir įstaigas bei kitus suinteresuotuosius subjektus. Tai turėtų padidinti Europos viešojo sektoriaus sąveikumą ir skaitmeninės tarpvalstybinės sąveikos kibernetinį atsparumą.

Operacijų ir grėsmių nustatymo srityje remčiausi civiline kibernetinio saugumo įspėjimo sistema, kuri bus sukurta pagal Kibernetinio solidarumo aktą. Naudodami dirbtiniu intelektu grindžiamą ES kibernetinių centrų infrastruktūrą, galime sustiprinti Europos gebėjimą aptikti net ir menkas kibernetinių išpuolių apraiškas, kad padidintume mūsų ypatingos svarbos civilinės ir gynybinės infrastruktūros parengtį. To siekti reikėtų kartu su Komisijos nariu, atsakingu už gynybą ir kosmosą, kuris bendradarbiaudamas su valstybėmis narėmis kibernetinės gynybos srityje irgi dirbs šia kryptimi.

Jūriniais kabeliais keliauja 99 proc. tarpžemyninio informacinio srauto, todėl ši infrastruktūra nepaprastai svarbi Europos saugumui ir konkurencingumui. Remsiu tolesnę jūrinių kabelių infrastruktūros plėtrą, taip pat kartu su valstybėmis narėmis sieksiu nustatyti riziką ir išsiaiškinti, kokiomis priemonėmis ją galima sumažinti, pavyzdžiui, diegiant standartus.

Norint, kad Europos gynybos pramonė būtų tinkamai pasirengusi, ir atsižvelgiant į poreikį didinti saugumo ir gynybos pramonės konkurencingumą, reikia daugiau investuoti į mūsų pramoninę bazę, mokslinius tyrimus ir plėtrą, taip pat daugiau bendradarbiauti ir prisiimti ilgalaikius įsipareigojimus. Kaip pabrėžiama Europos gynybos pramonės strategijoje, į savo gynybos pramonės aparatą dešimtmečius investavome nepakankamai. Daugiau kaip pusę gynybos arsenalo įsigyjame iš ne ES gynybos produktų tiekėjų, o ES vidaus prekyba, žinant, kaip smarkiai augo ES gynybos rinkos, padidėjo nežymiai. Europos gynybos pramonės strategijoje ir Europos gynybos pramonės programoje, papildančiose Europos gynybos fondą, siūloma keletas paskatų šioms tendencijoms pakeisti ir tikrai bendrajai gynybos rinkai kurti. Šios priemonės atveria kelią į Europos gynybos sąjungą. Valstybės narės turi artimiau bendradarbiauti ir daugiau investuoti, taip pat ir kooperuodamosi, į Europos pramonę. Taip pat turime nustatyti likusias kliūtis tarpvalstybiniam bendradarbiavimui. To reikia tiek tam, kad būtų galima padidinti Europos gynybos technologijų ir pramonės bazės konkurencingumą, tiek tam, kad būtų patenkinti valstybių narių ginkluotųjų pajėgų poreikiai.

Jei būsiu patvirtinta, kartu su Komisijos pirmininko pavaduotoju ir vyriausiuoju įgaliotiniu užsienio reikalams ir saugumo politikai ir su Komisijos nariu, atsakingu už gynybą ir kosmosą, vadovausiu mūsų gynybos pramonės konkurencingumo didinimo darbui, atsižvelgdama į Europos gynybos sąjungos kūrimo planą.

Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto klausimai

6. Dirbtinis intelektas, ES debesijos ir DI plėtros aktas

Kokie bus pagrindiniai paskelbto pasiūlymo dėl naujo ES debesijos ir dirbtinio intelekto plėtros akto principai ir tikslai ir kaip Komisija planuoja pasiekti šiuos tikslus? Kaip Komisija suderins strateginį tikslą skatinti DI inovacijas ir konkurencingumą su poreikiu užtikrinti DI patikimumą ir saugą vartotojų ir įmonių naudai? Kaip ketinate skatinti suderintą ES skaitmeninės srities normų ir standartų taikymą bendrojoje rinkoje ir tarptautiniu mastu ir užtikrinti ES lyderystę pasaulyje skaitmeninio valdymo srityje?

Šiuo metu tik 8 proc. ES įmonių naudoja dirbtinį intelektą, tik 33 proc. – debesiją, o duomenų centrų aparatinis plotas Europoje sudaro tik trečdalį JAV duomenų centrų aparatinio ploto. Tai lemia didžiulį ES ir JAV darbo našumo atotrūkį, nes mūsų pramonei stinga kompiuterijos pajėgumų inovacijoms diegti, ypač DI srityje. Norint konkretiems naudojimui atvejams pritaikyti jau parengtus (pasitelkiant superkompiuterius) DI modelius, labai svarbu turėti tinkamą įprastinę debesijos infrastruktūrą. Tačiau Europos debesijos paslaugų rinkoje dominuoja keli itin stambūs paslaugų teikėjai, dažnai įsikūrę užsienyje. Turėdami plačiai išvystytą infrastruktūrą ir dominuojančios DI programinės įrangos priemonių, jie taip pat yra pagrindiniai besiformuojančios DI rinkos dalyviai.

Jei būsiu patvirtinta, šiam iššūkiui įveikti parengsiu **DI ir debesijos plėtros aktą**, pagrįstą visapusišku poveikio vertinimu, į kurį bus įtraukti visi atitinkami suinteresuotieji subjektai. Tai turėtų būti platesnės strategijos dalis. Kartu su **DI fabriku aktu** jis suteiktų Europos dirbtinio intelekto novatoriams labai reikalingų kompiuterijos pajėgumų. Kiti strategijos komponentai būtų **DI taikymo strategija**, skirta dirbtiniu intelektu grindžiamai Europos pramonės sektorių pertvarkai ir viešųjų paslaugų teikimui paspartinti, ir **skaitmeninių tinklų aktas**, skirtas pažangiausiems skaitmeninio junglumo sprendimams optimaliai integruoti į bendrą ekosistemą.

Mano nuomone, DI ir debesijos plėtros aktas turėtų atkartoti ES lustų akto užmojį. Lygiai kaip Lustų akte buvo sprendžiami mokslinių tyrimų ir inovacijų, investicijų į gamybos įrenginius Europoje ir lustų tiekimo saugumo klausimai, taip ir DI ir debesijos plėtros akte turėtų būti sprendžiami klausimai, kaip išlaikyti gyvybingą DI mokymo modelių ekosistemą ir pritraukti investicijų į kompiuterijos infrastruktūrą ir duomenų saugojimą visoje Europoje. Ir tai turėtų būti prieinama kiekvienam startuoliui, MVĮ ir kitiems pramonės subjektams.

Pirmutinis **DI ir debesijos plėtros akto tikslas** – skatinti kurti efektyviai energiją vartojančios kompiuterijos architektūrą ir proveržio sprendimus, kad būtų kuo mažiau naudojama gamtos išteklių. Europai reikia tvarių debesijos ir duomenų centrų technologijų. Kartu jos – potencialus konkurencinio pranašumo šaltinis. Jei būsiu patvirtinta, taip pat skatinsiu naudoti bendrus DI mokymo modelius įtraukiant pagrindinius suinteresuotuosius subjektus strateginiuose pramonės sektoriuose, ypač ikikonkurenciniame etape. Į rinką turėtų ateiti daug daugiau Europos subjektų.

Antra, akte pirmenybė turėtų būti teikiama didelio masto investicijoms į debesijos ir DI objektus, kurie galėtų būti laikomi visiškai naujoviškais, pavyzdžiui, tvarumo ir novatoriškų debesijos kompiuterijos formų, tokių kaip telekomunikacijų ir tinklo paribio debesija, atžvilgiu. Taip pat svarbu debesiją suvokti kaip tikrą infrastruktūros kontinuumą, kuriame centralizuota tradicinė debesijos infrastruktūra susieta su mūsų superkompiuterių tinklu ir papildyta paskirstytais paribio mazgais bei telekomunikacijų infrastruktūra.

Trečia, turime spręsti debesijos paslaugų teikimo saugumo ir kibernetinio saugumo klausimus. Mes visi debesijai patikime labai daug savo duomenų. Taikomosios programos, kurių veikimas pagrįstas debesijos infrastruktūra, dažnai yra prieigos prie verslo IT sistemų ir duomenų taškas. Todėl, jei būsiu patvirtinta, užtikrinsiu, kad Europoje teikiamos debesijos paslaugos atitiktų aukštą kibernetinio saugumo lygį. Reikia pasiekti, kad mūsų piliečiai ir verslas būtų tikri, jog laikyti savo duomenis debesijoje – saugu.

DI grindžiamos inovacijos anaiptol nesikerta su DI patikimumu ir saugumu: pasitikėjimas ir meistriškumas DI srityje – tai dvi to paties medalio pusės. DI akte nustatomi reguliavimo saugikliai, kurie turi užtikrinti, kad dirbtinis intelektas Europoje būtų orientuotas į žmogų, patikimas ir saugus. Kartu jame laikomasi tikslinio rizika grindžiamo požiūrio ir sukuriamas vienas aiškus taisyklių rinkinys visose valstybėse narėse. Jame pateikiamos išimties moksliniams tyrimams ir paramos priemonėms, pavyzdžiui, bandomajai reglamentavimo aplinkai, paliekama erdvės inovacijoms DI srityje. Mano prioritetas – sklandus ir prognozuojamas DI akto įgyvendinimas. Tai padėtų pasiekti šiuos du tikslus.

ES turi visas galimybes pirmauti pasaulinio skaitmeninio valdymo srityje, nes mes pirmieji pasaulyje priėmėme išsamias taisykles ne tik dėl dirbtinio intelekto, bet ir dėl skaitmeninių paslaugų bei platformų. Jei būsiu patvirtinta,

ketinu ir toliau aktyviai skleisti ES požiūrį į patikimą ir į žmogų orientuotą dirbtinį intelektą ir pasauliniuose forumuose bei dvišalės partnerystės susitikimuose su pagrindiniais tarptautiniais partneriais propaguosiu atsakingą dirbtinio intelekto priežiūrą. Esu tikra, kad ES turi likti pasaulinio skaitmeninio valdymo lydere ir visame pasaulyje propaguoti mūsų taisykles, grindžiamas mūsų į žmogų orientuota vizija ir bendromis Europos vertybėmis.

Tam sieksiu toliau stiprinti ES valstybių narių veiklos koordinavimą Jungtinėse Tautose, Interneto valdymo forume ir kituose atitinkamuose tarptautiniuose forumuose bei techninėse organizacijose, pavyzdžiui, Interneto vardų ir numerių paskirstymo korporacijoje.

Galiausiai, turime skubiai nustatyti standartus. Europos ir ne Europos įmonėms, kurios veiks bendrojoje rinkoje pagal naujas DI akto teisinės nuostatas, reikės techninių standartų. Atidžiai įvertinčiau, kaip Komisija gali juos parengti, pageidautina, pagal esamą standartizacijos sistemą. Esu tikra, kad DI aktas kartu su būsimais techniniais standartais nulems, koks skaitmeninis valdymas bus visame pasaulyje.

7. Skaitmeninių paslaugų aktas ir Skaitmeninių rinkų aktas bei neigiamas interneto platformų poveikis

Kokie bus Jūsų Skaitmeninių paslaugų akto (SPA) ir Skaitmeninių rinkų akto (SRA) vykdymo užtikrinimo prioritetai ir kaip užtikrinsite veiksmingus, skaidrius ir greitus vykdymo užtikrinimo mechanizmus? Kaip Komisija atsižvelgs į raginimą supaprastinti ir sumažinti administracinę našta? Ar Komisija galės skirti pakankamai išteklių vykdymo užtikrinimui? Kaip planuojate kovoti su žalinga praktika internete, pavyzdžiui, manipuliatyviais dizaino sprendimais ar priklausomybę sukeliančiu dizainu, kurie daro poveikį asmenims, visų pirma vaikams ir nepilnamečiams, ir jų psichikos sveikatai? Galiausiai, kokių konkrečių veiksmų imsitės siekdama kovoti su patyčiomis kibernetinėje erdvėje?

Skaitmeninių paslaugų aktas ir Skaitmeninių rinkų aktas – naujos galingos platformų reguliavimo priemonės. Pirmieji jų taikymo metai parodė, kad jie veikia gana sklandžiai, sėkmingai dirbama rengiant būtinus antrinės teisės aktus, yra sudarytos darbo grupės, keli tyrimai pradėti, dar keli jau pasibaigę ir priimti sprendimai, kurie turi įtakos interneto platformų veiklai ES. Jei būsiu patvirtinta, noriu remtis jau pasiektais rezultatais ir užtikrinti, kad Komisija taptų reguliavimo institucija, į kurią kreipiamasi pirmiausia, institucija, kuri įsiklauso ir veikia greitai, visapusiškai laikydama mūsų taisyklių bei tinkamo proceso teisių ir skaidriai visiems suinteresuotiesiems subjektams.

Įgyvendindama uždavinį užtikrinti Skaitmeninių paslaugų akto vykdymą, sutelksiu dėmesį į tokias keturias sritis: 1) nepilnamečių apsauga internete, 2) e. prekyba ir reikalavimų neatitinkančios prekės internetinėse prekyvietėse, 3) neteisėtas turinys internete, įskaitant algoritminį tokio turinio sklaidimą, 4) platesnis informacijos vientisumo rinkimų kontekste klausimas, užtikrinant sinergiją su naujuoju demokratijos skydu.

Kalbant apie Skaitmeninių rinkų aktą, kuriuo siekiama užtikrinti vienodas sąlygas ir sąžiningą konkurenciją, glaudžiai bendradarbiaudama su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už švartą, teisingą ir konkurencingą pertvarką, pirmenybę teiksiu trimis svarbiems aspektams: 1) atverti uždaras ekosistemas, kad ir kur jos būtų – operacinėse sistemose, interneto naršyklėse ar internetinėse prekyvietėse, 2) suteikti vartotojams galimybę rinktis ir susigrąžinti kontrolę aplinkoje, kurioje jie jaučia didelių skaitmeninių bendrovių galią, ir 3) užtikrinti, kad duomenys priklausytų tiems, kurie juos generuoja, o ne tiems, kurie gali jais geriausiai pasinaudoti.

Jei būsiu patvirtinta, mano požiūris į Skaitmeninių paslaugų akto ir Skaitmeninių rinkų akto vykdymą bus griežtas, grindžiamas įrodymais ir ryžtingas. Naudosiuosi visais teisėkūros institucijų Komisijai suteiktais vykdymo užtikrinimo įgaliojimais. Nevengsiu imtis griežtų priemonių, jei paaiškės, kad pažeidimas kelia tiesioginį pavojų mūsų piliečiams. Taip pat bendradarbiausiu su pilietine visuomene, mokslininkais ir informatoriais. Yra žinoma, kad kai kuriais atvejais rimtas reguliuojamųjų įmonių ir teisėsaugos institucijų dialogas gali padėti pasiekti greitų ir veiksmingų rezultatų. Internetinės platformos turi laikytis ES teisės aktų nesiimdamas vilkinimo taktikos. Jei būsiu patvirtinta, išpareigoju palaikyti atvirą ir sistemingą dialogą su Europos Parlamentu, visų pirma per gerai veikiančias Skaitmeninių paslaugų akto ir Skaitmeninių rinkų akto įgyvendinimo darbo grupes, taip pat su atitinkamais komitetais.

Kad Komisija būtų veiksminga ir patikima reguliavimo institucija, sieksiu užtikrinti, kad tam būtų skirta pakankamai išteklių, panaudojant pagal Skaitmeninių paslaugų aktą surinktus mokesčius.

Jei Europos Parlamentas mane patvirtins, glaudžiai bendradarbiausiu su atsakingais Komisijos nariais manipuliatyvių dizaino sprendimų, priklausomybę sukeliančio dizaino ir kito neigiamo socialinės žiniasklaidos

poveikio, ypač nepilnamečiams, klausimais. Skaitmeninių paslaugų aktas – galinga teisinė priemonė, padedanti ekonominės veikos vykdytojams, kuriems taikomas šis aktas, spręsti šias problemas čia ir dabar. Neseniai „TikTok Lite“ atžvilgiu sėkmingai atlikti vykdymo užtikrinimo veiksmai dėl priklausomybę sukeliančio dizaino – geras pavyzdys, ką Skaitmeninių paslaugų aktas gali nepaprastai greitai duoti visai ES. Siekiant užtikrinti, kad socialinės žiniasklaidos įmonės saugumą laikytų pirmaeilės svarbos principu, leidžiančiu visiems naudotojams saugiai naudotis internetu, Europos Sąjunga, įmonės ir ekspertai turi dirbti kartu. Reikia energingai tęsti neseniai prieš „TikTok“, „X“, „Facebook“ ir „Instagram“ pradėtus tyrimus dėl priklausomybę sukeliančio dizaino, manipuliatyvių dizaino sprendimų ir nepilnamečių apsaugos, kad būtų pasiekta realių ir greitų pokyčių. Su socialinių tinklų poveikiu nepilnamečiams susijęs darbas ateityje turėtų būti grindžiamas jų rezultatais. Jei paaiškėtų, kad sisteminė žala daroma teikiant kitas suteiktojo statuso paslaugas, Komisija turėtų imtis ryžtingų vykdymo užtikrinimo veiksmų. Be to, bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę, kuriant skaitmeninio sąžiningumo aktą, kurio paskirtis – užtikrinti, kad su tokia praktika kaip manipuliatyvūs dizaino sprendimai, priklausomybę sukeliantis dizainas ir internetinis profiliavimas būtų tinkamai dorojamasi.

Nepilnamečių apsauga man – svarbiausias prioritetas. Jei būsiu patvirtinta, glaudžiai bendradarbiausiu su teisėsaugos institucijomis, kad būtų surinkti reikalingi įrodymai. Taip pat vadovausiu nepilnamečių apsaugos gairių pagal Skaitmeninių paslaugų aktą rengimui ir sieksiu, kad jos būtų parengtos iki 2025 m. vasaros. Gairėse turėtų būti nustatyta, kaip interneto platformos pagal Skaitmeninių paslaugų akto taisykles užtikrins aukštą nepilnamečių privatumo, saugumo ir apsaugos lygį. Kartu su gairėmis turėtų būti įdiegta privatumą išsauganti amžiaus patikros sistema.

Taip pat prisidėsiu prie Komisijos nario, atsakingo už sveikatą ir gyvūnų gerovę, vadovaujamo ES masto tyrimo dėl socialinių tinklų poveikio gerovei ir psichikos sveikatai. Tyrimas turėtų būti grindžiamas vaikų ir mokytojų įtraukimu ir geriausių visos ES ekspertų žiniomis, kad kartu sukurtume mūsų vaikams tinkamiausią saugią ir sveiką skaitmeninę aplinką.

Kalbant apie politinėse gairėse paskelbtą kovos su patyčiomis internete veiksmų planą, norėčiau prisidėti prie Komisijos nario, atsakingo už kartų tarpusavio teisingumą, jaunimą, kultūrą ir sportą, darbo užtikrinant, kad jame būtų numatytos reikiamos aiškios priemonės. Vertingu veiksmų plano pagrindu gali tapti 2022 m. priimta Strategija dėl vaikams geresnio interneto (VGI+). Taip pat norėčiau paraginti valstybes nares paskirti patikimus Skaitmeninių paslaugų akto sergėtojus, turinčius patvirtintos patirties nepilnamečių apsaugos, įskaitant patyčias internete, srityje.

Jei būsiu patvirtinta, ryžtingai sieksiu užtikrinti, kad Komisija šioje srityje supaprastintų administracines procedūras ir sumažintų administracinę našą. Tai visų naujosios Kolegijos narių užduotis. Ją būtina įgyvendinti, kad pagerėtų reglamentavimo kokybė ir būtų užtikrintas visapusiškas įgyvendinimas. Įsiklausiau į mūsų MVĮ ir kitų verslo subjektų raginimus, todėl sieksiu kiek įmanoma supaprastinti mūsų skaitmeninio sektoriaus taisyklių sąvadą. Kruopščiai išnagrinėsiu, ar įmanoma supaprastinti taisykles, kai 2025 m. lapkričio mėn. bus peržiūrimas Skaitmeninių paslaugų aktas, o 2026 m. gegužės mėn. – Skaitmeninių rinkų aktas. Bet kokie nauji šios srities teisės aktai turėtų būti aiškūs ir nekurti nereikalingos naštos. Taip pat sieksiu užtikrinti, kad nacionalinė teisė nesukurtų papildomo biurokratizmo ir valstybės narės nepersistengtų taikydamos šias priemones, turinčias visiško suderinimo poveikį. Ypatingą dėmesį skirsiu skaitmeninio sektoriaus taisyklių sąvado poveikiui startuoliams bei veiklą plečiančioms įmonėms ir užtikrinsiu, kad taisyklės būtų įgyvendinamos taip, kad padėtų mūsų ekonomikai klestėti. Taip pat išnagrinėsiu visas įmanomas skaitmenizacijos priemones, kad verslo bendruomenei būtų lengviau laikytis ES taisyklių.

8. E. prekybos platformos

Europos Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen patikėjo Jums užduotį vadovauti darbui, kuriuo siekiama spręsti problemas, susijusias su e. prekybos platformomis, visų pirma trečiųjų valstybių platformomis, siekiant užtikrinti, kad vartotojams ir įmonėms būtų sudarytos vienodos sąlygos, grindžiamos veiksmingomis muitų, mokesčių ir saugos bei tvarumo taisyklėmis. Kaip ketinate pasiekti šiuos tikslus ir, visų pirma, kokias problemas nurodėte kaip pagrindines ir kokie yra jų sprendimo įrankiai ir priemonės, ypač kai pagrindiniai subjektai yra įsisteigę trečiojoje šalyse? Kaip tai padės pagerinti bendrosios rinkos veikimą ir ES vartotojų teisių apsaugą? Kaip vykdant šią užduotį planuojate bendradarbiauti su kitais Kolegijos nariais ir valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijomis?

Turime imtis veiksmų dėl rizikos sveikatai ir saugai bei žalos aplinkai, kurią kelia tai, kad milijardai smulkių siuntų siunčiama tiesiogiai ES vartotojams per trečiųjų šalių e. prekybos interneto platformas ir tokie produktai dažnai neatitinka ES taisyklių – yra klastotės ar nesaugūs produktai. Politinėse gairėse aiškiai įsipareigota spręsti su e. prekybos platformomis susijusias problemas. Jei būsiu patvirtinta, vadovausiu darbui siekiant šias problemas išspręsti. Laikaisi holistinio požiūrio – reikia siekti veiksmingos muitinės, mokesčių ir saugos kontrolės bei kitos stebėsenos, reikia nustatyti tvarumo standartus, didinti trečiųjų šalių pardavėjų internetu parduodamų produktų saugą ir atitiktą reikalavimams, remti veiksmingą ir koordinuotą vykdymo užtikrinimą ir sudaryti vienodas sąlygas sąžiningai konkuruoti. ES turėtų visapusiškai išnaudoti turimas priemones su e. prekybos platformomis susijusioms problemoms spręsti.

Skaitmeninių paslaugų akto, Rinkos priežiūros reglamento ir Reglamento dėl bendros gaminių saugos įgyvendinimas bus labai svarbus užtikrinant, kad Europos vartotojams internetu parduodami produktai atitiktų visas taikomas ES taisykles. Svarbiausia – griežtai ir veiksmingai užtikrinti, kad reikalavimų nesilaikantys rinkos dalyviai būtų baudžiami, juk pagal Skaitmeninių paslaugų aktą įmonėms gresia baudos iki 6 proc. jų pasaulinės apyvartos. Internetinės prekyvietės ir vartotojų apsauga internete – tai vienas iš Skaitmeninių paslaugų akto vykdymo užtikrinimo prioritetų. Šiuo metu Komisija renka duomenis apie sisteminės problemas internetinėse prekyvietėse ir jau ėmėsi tyrimo veiksmų dėl kelių jos kompetencijai priklausančių e. prekybos platformų, įskaitant įtarimus, susijusius su nesąžiningais prekiautojais ir neteisėtų produktų, darančių neigiamą poveikį vartotojams, platinimo rizika. Jei būsiu patvirtinta, imsiuosi ryžtingų ir skubių tolesnių veiksmų.

Gerą teisės aktų vykdymo užtikrinimą turi remti pilietinė visuomenė, ypač vartotojų asociacijos ir NVO. ES turėtų visiškai netoleruoti nesąžiningų prekiautojų, parduodančių nesaugius produktus, ir produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą.

Norint nustatyti nesaugius ar reikalavimų neatitinkančius produktus ir neleisti jiems patekti į bendrąją rinką taip pat reikia glaudesnio muitinės ir rinkos priežiūros institucijų bendradarbiavimo. Užtikrinsiu, kad šita Komisijos parama taptų tolesnio jos bendradarbiavimo su nacionalinėmis institucijomis siekiant užtikrinti, kad ES aktų ir nacionalinių teisės aktų vykdymo užtikrinimas būtų veiksmingai susietas, dalimi. Dėl Skaitmeninių paslaugų akte nustatytų išsamių skaidrumo ir informavimo pareigų, susijusių su prekiautojų identifikavimu, ir papildomų naujų atsekamumo taisyklių pagal Reglamentą dėl bendros gaminių saugos įvairios institucijos dabar gali matyti, kas internetu parduoda konkretų produktą. Ši ir kitokia informacija turi būti naudojama veiksmingam ir koordinuotam vykdymo užtikrinimui. Taip pat reikėtų padėti nacionalinėms rinkos priežiūros institucijoms organizuoti bendrą ėminių ėmimo ir tyrimo veiklą bei produktų saugos patikrinimus, kad būtų galima patikrinti ir pagerinti e. prekybos dalyvių atitiktą reikalavimams.

Glaudžiai bendradarbiaudama su Komisijos nariu, atsakingu už teisingumą, demokratiją ir teisės viršenybę, sieksiu užtikrinti, kad Europos vartotojai galėtų naudotis skaitmeninių technologijų teikiamomis galimybėmis ir būtų apsaugoti nuo neetiškos veiklos, nes būtų veiksmingai įgyvendinama vartotojų apsaugos teisinė sistema, be kita ko, taikoma ir ne Sąjungoje įsisteigusiems prekybininkams.

Jei būsiu patvirtinta, užtikrinsiu, kad mūsų darbas e. prekybos srityje taip pat būtų grindžiamas siūloma muitinės reforma. Per pastaruosius ketverius metus iš trečiųjų šalių tiesiogiai siunčiamų siuntų, kurių vertė neviršija 150 EUR ir už kurias šiuo metu nereikia mokėti maito, padaugėjo keturgubai. Numatoma, kad 2024 m. tokių siuntų bus apie 4 mlrd., o už daugiau kaip 90 proc. šio importo į ES priežiūrą bus atsakingos tik septynių valstybių narių (Nyderlandų, Belgijos, Prancūzijos, Vengrijos, Italijos, Ispanijos ir Vokietijos) institucijos. Dabartiniai muitinės procesai ir priemonės nebeatitinka paskirties. Platus užmojo ES muitinės reforma, pasiūlyta 2023 m., panaikintų 150 EUR atleidimo nuo maito ribą ir sudarytų sąlygas ES lygmens riziką valdyti naujoje ES muitinėje bei jos ES muitinės duomenų platformoje, taip struktūriškai sustiprindama kontrolės pajėgumus. Ši reforma labai pagerintų ES gebėjimą reaguoti į neteisėtos ir reikalavimų neatitinkančios e. prekybos srauto keliamas grėsmes, todėl kartu su Komisijos nariu, atsakingu už prekybą ir ekonominę saugumą, sieksiu, kad jai būtų kuo greičiau pritarta. Jei pasirodytų, kad verslas naudojasi struktūrinėmis spragomis, nes nėra galimybės tinkamai patikrinti neįtikėtiną iš užsienio siunčiamų atskirų siuntų kieki, turėtume svarstyti ir kitas priemones.

Taip pat stengsiuosi užtikrinti, kad mažesnės ES internetinės prekyvietės galėtų augti ir konkuruoti su ne ES prekyvietėmis. Tai įmanoma tik bendromis pastangomis, o sustiprintas daugiadalykis komandinis požiūris Komisijoje padėtų rasti ir įgyvendinti geriausius šio uždavinio sprendimus.

Užsienio reikalų komiteto klausimas / Saugumo ir gynybos pakomitečio klausimas

9. ES susiduria su sudėtingiausiomis grėsmėmis nuo Šaltojo karo pabaigos ir blogėjančia saugumo aplinka, grėsmėms kylant tiek iš išorės, tiek iš Sąjungos vidaus. Jums pavesta bendradarbiauti su už gynybą ir kosmosą atsakingu Komisijos nariu ir Sąjungos vyriausiuoju įgaliotiniu užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotoju, siekiant sukurti Gynybos sąjungą ir paskatinti mūsų gynybos pramonės konsolidavimą bei sumažinti susiskaidymą, dubliavimąsi ir neveiksmingumą. Pagrindinis šio proceso elementas bus naujų ir novatoriškų technologijų panaudojimas siekiant užtikrinti, kad turėtume technologinį pranašumą gynybos srityje. Kaip, būdama vykdomoji pirmininko pavaduotoja, ketinate remti inovacijas ir skaitmeninę plėtrą gynybos pramonėje, taip pat jos dvejopo naudojimo ir civilinį bei karinį potencialą bei užtikrinti, kad pastangos reguliuoti dvejopo naudojimo technologijas, pvz., DI, neatsiliktų nuo spartaus karinių prietaikų kūrimo tempo tiek ES viduje, tiek už jos ribų? Be to, kaip planuojate bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, Sąjungos vyriausiuoju įgaliotiniu užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotoju bei tarptautiniais partneriais, kad būtų sukurtos valdymo sistemos, skirtos atsakingam dvejopo naudojimo technologijų, įskaitant karinėms reikmėms taikomą DI, kūrimui ir naudojimui, užtikrinant prasmingą žmogaus vykdomą kontrolę? Kaip ketinate didinti ypatingos svarbos infrastruktūros saugumą ES?

Jei būsiu patvirtinta, kartu su Europos Komisijos pirmininko pavaduotoju ir vyriausiuoju įgaliotiniu užsienio reikalams ir saugumo politikai ir su Komisijos nariu, atsakingu už gynybą ir kosmosą, vadovausiu kuriant **Europos gynybos sąjungą** – stiprinant mūsų saugumą ir atgrasymo pajėgumus bei skatinant mūsų pramonės konkurencingumą.

Siekiant užtikrinti moderniausius gynybos pajėgumus ir kuo labiau sumažinti strateginę priklausomybę, be galo svarbu inovacijos, ypač susijusios su skaitmeniniais ir DI komponentais. Dar aktyviau skatinsiu gynybos inovacijas tiek mūsų pramonės konkurencingumo, tiek valstybių narių ginkluotųjų pajėgų technologinio pranašumo labui. Europos gynybos fondas pristatė naujų iniciatyvų, skirtų civilinėms technologijoms integruoti į gynybos sistemas ir startuoliams bei mažosioms įmonėms remti. Pradėjusi taikyti Europos gynybos inovacijų sistemą, ES siekia iki 2027 m. investuoti 1,5 mlrd. EUR ir taip užtikrinti gynybos inovacijoms labai reikalingą finansavimą. Tačiau turime atverti galimybes gauti kapitalo ir išnaudoti potencialą peržiūrėdami savo reglamentavimo sistemą, kad pašalintume kliūtis investicijoms į inovacijas.

Komisija ir Europos investicijų fondas bendromis jėgomis sukūrė gynybai skirtą nuosavo kapitalo priemonę, kuria siekiama skatinti privačių fondų, investuojančių į inovacijas gynybos srityje, ekosistemos plėtrą. Mažųjų įmonių kuriamos giliosios technologijos gali turėti tikrą griaunamąjį poveikį mūsų lauke, tačiau tokioms įmonėms vis dar trūksta lėšų, joms sunku finansuoti savo augimą ir patekti į tiekimo grandinės gynybos sektoriuje. Europa negali sau leisti subsidijuoti mokslinių tyrimų ir plėtros projektų ir kartu neleisti įmonėms plėtoti projektų rezultatais grindžiamo verslo.

Konkrečiai: 1) remsiu besiformuojančių ir perversminių technologijų, turinčių dvejopo naudojimo bei civilinį ir karinį potencialą, plėtrą, 2) ieškosiu naujų būdų inovacijoms ir startuoliams finansuoti, 3) skatinsiu mokslinių tyrimų saugumo priemones ir 4) šalinsiu nereikalingas reglamentavimo kliūtis. Apskritai mano tikslai būtų: lankstesni, greitesni ir racionalesni finansavimo ciklai, kuo mažiau kliūčių tarpvalstybiniam bendradarbiavimui ir geresnis ryšys su galutiniais kariniais naudotojais bei investuotojais.

Esamų mokslinių tyrimų programų paskirtis tradiciškai buvo tik civilinė arba tik gynybos. Tačiau dauguma ateities ypatingos svarbos technologijų yra dvejopo naudojimo. Jei būsiu patvirtinta, kartu su kitais Komisijos nariais sieksiu išnaudoti ES dvejopo naudojimo ir civilinį bei karinį potencialą. Tai būtų grindžiama 2024 m. sausio mėn. pateiktos baltosios knygos rezultatais, taip pat būtų numatytos galimybės remti dvejopo naudojimo technologijų mokslinius tyrimus ir plėtrą. Sinergija gali duoti naudos ir civilinėms reikmėms. Bendradarbiausiu su Europos investicijų banko grupe, kad mūsų pastangos derėtų su jos dvejopo naudojimo programomis ir sumažėtų investicijų, skirtų dvejopo naudojimo ir gynybos plėtrai, rizika. Taip pat sieksiu toliau plėsti mūsų bendradarbiavimą su NATO inovacijų priemonėmis.

Naujausi pasiekimai dirbtinio intelekto srityje rodo, kad ši technologija turi didelį potencialą stiprinti gynybos pajėgumus: padidinti veiksmų efektyvumą, apsieiti be žmonių labai grėsmingoje aplinkoje, mažinti pajėgumų sąnaudas ir padėti įgyti asimetrinį pranašumą. Jei būsiu patvirtinta, užtikrinsiu, kad, siekdami sumažinti priklausomybę ir pašalinti esamą dirbtinio intelekto kūrimo gynybos reikmėms spragą, bendradarbiaudami su valstybėmis narėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais per Europos gynybos fondą toliau skatintume Europos bendradarbiavimą ir investicijas į DI gynybos reikmėms.

Kalbant apie dvejopo naudojimo technologijas, pavyzdžiui, dirbtinį intelektą, DI akte jau numatyta patikimų technologijų kūrimo mechanizmų. Be to, su pirmininko pavaduotoju ir vyriausiuoju įgaliotiniu dalyvausiu visuose

svarbiausiuose tarptautiniuose forumuose ir sieksiu, kad būtų sudaryti privalomi susitarimai dėl to, kad esminės gynybos sistemų funkcijas prasmingai kontroliuotų žmogus. Europos gynybos pramonei skiriamomis lėšomis nebus remiamas autonominių mirtinų ginklų sistemų, kurios be tinkamos žmogaus priežiūros pačios rinktųsi, į ką šaudyti, kūrimas. Tačiau DI gali labai padėti priimti sprendimus ir vykdyti veiksmus sudėtingose mūšio situacijose, taip pat papildyti gynybos technologijas, pavyzdžiui, ankstyvojo perspėjimo sistemas ir atsakomąsias priemones. Šiame procese glaudžiai bendradarbiausiu su Europos Parlamentu ir įtrauksiu visus susijusius suinteresuotuosius subjektus.

Esu pasiryžusi didinti ypatingos svarbos infrastruktūros objektų bei juos eksploatuojančių subjektų saugumą ir atsparumą visoje ES. Jei būsiu patvirtinta, bendradarbiausiu su visais suinteresuotaisiais subjektais, dirbančiais mūsų ypatingos svarbos infrastruktūros fizinio ir kibernetinio saugumo srityje. Glaudžiai bendradarbiaudama su Komisijos nariu, atsakingu už vidaus reikalus ir migraciją, rūpinsiuosi, kad TIS 2 ir YSSA direktyvos būtų įgyvendintos visapusiškai ir laiku. Bendras abiejų direktyvų taikymas leis mums su kibernetinėmis ir fizinėmis grėsmėmis dorotis visapusiškiau ir labiau integruotu būdu. Šiuo atžvilgiu pirmiausia tęsiu darbus, susijusius su energetikos infrastruktūros objektų testavimu nepalankiausiomis sąlygomis rezultatais ir koordinuotu kibernetinės rizikos ES elektros energijos sektoriuje vertinimu, taip pat su kibernetinės rizikos vėjo energijos srityje vertinimu. Jais remdamasi vertinsiu kitus sprendimus, pavyzdžiui, kaip sustiprinti energetikos povandeninės infrastruktūros apsaugą arba kaip pagerinti saugų valstybių narių ir ypatingos svarbos energetikos subjektų operatorių keitimąsi konfidencialia informacija.

Taip pat užtikrinsiu, kad Komisija, pasitelkdama ES saugumo patarėjus, padėtų valstybėms narėms atlikti pažeidžiamumo per didelės rizikos įvykius ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektuose vertinimą.

ES kosmoso paslaugos („Galileo“ ir „Copernicus“) labai svarbios užtikrinant ypatingos svarbos infrastruktūros, kurios reikia keliems ekonomikos sektoriams funkcionuoti ir esminėms saugumo bei gynybos paslaugoms teikti, saugumą. Kosmosas ir pats savaime yra ypatingos svarbos infrastruktūra. Kartu su Komisijos nariu, atsakingu už gynybą ir kosmosą, sieksiu užtikrinti, kad pasiūlysimame ES kosmoso teisės akte būtų atsižvelgta į kosmoso infrastruktūros saugumui kylančius pavojus ir būtų didinama kosmoso įrangos apsauga bei atsparumas.

Galiausiai, sieksiu, kad, įdiegus IRIS², valstybėms narėms būtų teikiamos saugios ryšio paslaugos, užtikrinančios aukščiausio lygio apsaugą nuo visų galimų grėsmių.

Kultūros ir švietimo komiteto klausimas

10. Atsižvelgiant į plačią Jūsų atsakomybės sritį, kaip sieksite užtikrinti, kad žiniasklaidos ir audiovizualiniam sektoriams būtų teikiama pirmenybė, skiriamas dėmesys ir pakankami biudžeto ištekliai, atsižvelgiant į jų kultūrinį, visuomeninį ir ekonominį vaidmenį, taip pat į dabartinius skaitmeninės pertvarkos iššūkius? Visų pirma, kaip ketinate toliau užtikrinti nuoseklų sudėtingos ES teisinės sistemos, darančios poveikį žiniasklaidos, audiovizualiniam ir kūrybos sektoriams, įgyvendinimą ir stebėseną, ypač kiek tai susiję su Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos (AŽPD) ir Europos žiniasklaidos laisvės akto įgyvendinimu?

Kaip buvusi žurnalistė ir sekdama savo įgaliojajame rašte išdėstytomis nuostatomis, vadovausiuosi požiūriu, kad žiniasklaida mūsų demokratijoje ir kultūroje vaidina išskirtinį vaidmenį, ir kartu remsiu jos komercinę plėtrą. Užtikrinsiu, kad visur, kur dalyvauja ES, reglamentavimas, finansavimas ir politika būtų derinami siekiant stiprinti svarbų audiovizualinį ir žiniasklaidos sektorių, kuris sudaro geresnes sąlygas demokratinėms diskusijoms, praturtina mūsų kultūrą ir skatina skaitmeninę pertvarką su stipriais žiniasklaidos sektoriaus dalyviais.

Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva (AŽPD) – vienas iš kertinių mūsų žiniasklaidos politikos akmenų. Joje įtvirtintos sektorinės taisyklės skatina Europos turinio ir žiniasklaidos pliuralizmą, saugo vartotojus ir visą mūsų visuomenę. Taisyklėmis siekiama suvienodinti naujų ir tradicinių žiniasklaidos subjektų veiklos sąlygas. Be to, jomis stiprinama žiūrovų, taip pat nepilnamečių, apsauga dalijimosi vaizdo medžiaga platformose ir skatinama kultūrinė įvairovė taikant kvotas, pastebimumo taisykles bei leidžiamus investicijų srities įpareigojimus. Pagal jas reikalaujama, kad valstybės narės turėtų nepriklausomas audiovizualinio sektoriaus reguliavimo institucijas, nedingančias darbuotojų ir išteklių. Jei būsiu patvirtinta, daug dėmesio skirsiu praktiniam Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos ir susijusių skaitmeninio sektoriaus teisės aktų įgyvendinimui. Skatindama valstybes nares laikytis šios direktyvos, visapusiškai naudosisiu visomis įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo priemonėmis, įskaitant pažeidimo nagrinėjimo procedūras.

Jei būsiu patvirtinta, glaudžiai bendradarbiausiu su Parlamento Kultūros ir švietimo komitetu vertinant Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą. Jos vertinimo procesas turi būti užbaigtas iki 2026 m. Atliekant vertinimą turėtų būti nustatyti esamos sistemos trūkumai, atsižvelgiant į naujus iššūkius, susijusius su europinio turinio matomumu, rinkos raida ir naujų technologijų bei dalyvių, pavyzdžiui, nuomonės formuotojų, atsiradimu. Ypatinę dėmesį reikėtų skirti europinio turinio kūrinių apsaugai, finansinio įnašo pareigų sistemai, Europos kūrinių bei nepriklausomos produkcijos sąvokų nustatymui. Šie klausimai labai svarbūs skatinant tikrai europietišką turinį ir užtikrinant, kad bendrojoje rinkoje ir toliau būtų saugomos atitinkamos intelektualinės nuosavybės teisės.

Be to, kartu su Komisijos nariu, atsakingu už kartų tarpusavio teisingumą, jaunimą, kultūrą ir sportą, nuo pat savo kadencijos pradžios bendradarbiausiu su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kūrėjais, žiniasklaidininkais, asociacijomis ir valstybių narių valdžios institucijomis. Pagrindiniai mano darbo šioje srityje tikslai bus toliau skatinti sudaryti vienodas veiklos sąlygas, geriau apsaugoti vartotojus, ypač nepilnamečius, ir didinti Europos audiovizualinio sektoriaus konkurencingumą bei kultūrinę įvairovę. Šiuo tikslu nustatysiu ir išnaudosiu galimą Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos ir skaitmeninio sektoriaus teisės aktų sąveiką ir sieksiu supaprastinti bei racionalizuoti reglamentavimo sistemą.

Europos žiniasklaidos laisvės aktas (EŽLA) ir Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva glaudžiai susiję ir vienas kitą papildo. Jei būsiu patvirtinta, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisijos nariu, atsakingu už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę, sieksiu užtikrinti, kad Europos žiniasklaidos laisvės aktas būtų įgyvendintas ir duotų apčiuopiamos naudos. Kadangi žiniasklaidos laisvė be galo svarbi teisės viršenybės principui ir demokratijos skydai, taip pat derinsiu veiksmus su kitais Komisijos kolegijos nariais, atsakingais už konkurencingumą bei kitas audiovizualiniam ir žiniasklaidos sektoriui svarbias politikos sritis. Dėl to reikės nedelsiant sudaryti naują Europos žiniasklaidos paslaugų valdybą ir jos sekretoriatą. Labai svarbu, kad valdyba pradėtų veikti kuo greičiau ir imtųsi savo svarbių užduočių skatinti nepriklausomą ir tvarią žiniasklaidą, kuri taip pat nepaprastai svarbi kovojant su dezinformacija.

Jei Europos Parlamentas mane patvirtins, užtikrinsiu, kad Komisija bendradarbiautų su visomis valstybėmis narėmis, kad reglamentai būtų įgyvendinti anksčiau nei iki numatyto termino 2025 m. rugpjūčio mėn., visų pirma – jame nustatytos taisyklės dėl visuomeninių transliuotojų, žurnalistų apsaugos ir žiniasklaidos redakcinės nepriklausomybės.

Kultūrine, visuomenine ir finansine prasme Europos žiniasklaidos sektorius apima daug ir įvairių ypatingos svarbos ir strateginių ES pramonės šakų – nuo audiovizualinės pramonės iki naujienų, žiniasklaidos ir vaizdo žaidimų. ES dėjo daug pastangų šių pramonės šakų atsparumui sustiprinti ir pertvarkai paskatinti, tačiau dar laukia daug darbo – reikia padėti joms įveikti vis didėjančius iššūkius, pavyzdžiui, įgyvendinant skaitmeninę pertvarką ir veikiant neregėtai išaugusios pasaulinės konkurencijos sąlygomis. Todėl atsiliėpsiu į Europos Parlamento raginimą imtis veiksmų vaizdo žaidimų pramonės srityje. Žiniasklaidos sektoriuje ji darosi vis svarbesnė.

Kalbant apie finansinę paramą, šiuo metu mūsų žiniasklaidos politikos finansinis pagrindas yra programa MEDIA. Jos tikslai – skatinti kultūrų įvairovę ir konkurencingumą – labai svarbūs.

Teisės reikalų komiteto klausimas

11. Autorių teisės

Įgaliojamajame rašte Jūsų prašoma apsvarstyti poreikį toliau tobulinti autorių teisių sistemą, kad būtų galima spręsti naujus iššūkius, kylančius dėl rinkos ir technologijų pokyčių, ir padėti kovoti su neetiškais metodais internete, pavyzdžiui, manipuliatyviais dizaino sprendimais.

Tokia sistema ateityje atliks labai svarbų vaidmenį plėtojant dirbtinį intelektą (DI) ir kitas technologijas. DI ir autorių teisių bei gretutinių teisių ryšys yra didžiulė ir sudėtinga tyrinėjimo sritis. Neseniai priimtame DI akte, kuriuo siekiama pagerinti vidaus rinkos veikimą ir skatinti į žmogų orientuoto ir patikimo DI diegimą, kartu užtikrinant aukšto lygio apsaugą (sveikatos, saugos, asmens duomenų ir pagrindinių teisių, įtvirtintų Pagrindinių teisių chartijoje), iš dalies sprendžiamas autorių teisių saugomo turinio naudojimo klausimas mokant bendrosios paskirties DI modelius. Jame pabrėžiama, kad bendrosios paskirties DI sistemos turi atitikti tam tikrus skaidrumo reikalavimus, skelbiant išsamias DI mokymui naudojamo turinio santraukas, ir pabrėžiama, kad reikia laikytis ES autorių teisių teisės aktų, visų pirma 2019 m. Direktyvoje dėl autorių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje nustatytų tekstų ir duomenų gavybai taikomų išimčių. Dabar dar neaišku, kaip praktiškai šios taisyklės ir susiję kodeksai bus veiksmingai įgyvendinami. Nors DI aktu pradėtas nagrinėti generatyvinio DI ir autorių teisių

santykio klausimas, reikėtų patikslinti kitas šio santykio sritis. Generatyvinis DI autorių teisių teisei sistemai kelia naujų iššūkių, kurie vis dar neišspręsti ir kurie gali daryti poveikį kūrybiškumui, inovacijoms ir ES konkurencingumui, tokių kaip galima DI sistemos išvedinių autorių teisių apsauga, tinkamas atlygis autoriams už tai, kad generatyvinis DI naudoja jų kūrinius, arba su generatyviniu DI susiję autorių teisių pažeidimai. Be to, internete naudojami neetiški metodai yra susiję ne tik su vartotojų apsauga, bet ir su labai etiniais klausimais, susijusiais su šiuolaikinių technologijų naudojimu ir intelektinės nuosavybės teisėmis, visų pirma autorių teisėmis, kai dėl manipuliatyvių dizaino sprendimų gali būti neuztikrintas autorių teisių laikymasis.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau: pirma, kokia būtų Jūsų strategija siekiant užtikrinti, kad autorių teisių sistema būtų visapusiškai sprendžiami visi su DI ir naujomis technologijomis susiję iššūkiai, toliau skatinamas kūrybiškumas, inovacijos ir ES konkurencingumas skaitmeniniame amžiuje, įskaitant visas teisėkūros iniciatyvas, kurias ketinate pasiūlyti šiuo klausimu; antra, kaip koordinuotumėte bendradarbiavimą su už kartų tarpusavio teisingumą, jaunimą, kultūrą ir sportą atsakingu Komisijos nariu rengiant kultūros ir kūrybos pramonės strategiją, kuria būtų sprendžiamos DI keliamos problemos; ir trečia, kaip užtikrintumėte, kad manipuliatyvių dizaino sprendimų internete keliami rizika būtų sprendžiama etikos, intelektinės nuosavybės teisės ir vartotojų apsaugos sričių sankirtoje?

Dirbtinio intelekto, ypač generatyvinio, amžiuje tvirta autorių teisių sistema tebėra labai svarbi kūrybinio turinio kūrimui ir platinimui. Direktyvoje dėl autorių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje ir neseniai priimtame DI akte nustatiusi teksto analizės ir duomenų gavybos taisykles, ES pirmąją dirbtinio intelekto ir autorių teisių reglamentavimo srityje. Šių taisyklių paskirtis – užtikrinti pusiausvyrą tarp inovacijų ir teisių turėtojų apsaugos. Veiksmingas taisyklių taikymas turėtų užtikrinti teisinį tikrumą ne tik kūrėjams ir kūrybos pramonės atstovams, bet ir DI kūrėjams. Labai svarbu užtikrinti, kad šios taisyklės veiktų praktiškai, ypač kai teisių turėtojai yra pasilikę teises pagal teksto analizės ir duomenų gavybos išimties taisyklę. Pagal Dirbtinio intelekto aktą generatyvinių DI modelių kūrėjai turės viešai prieinamoje santraukoje atskleisti, kokio turinio duomenys buvo naudojami modeliui mokytis. Tai turėtų padidinti saugomo turinio naudojimo dirbtiniam intelektui mokytis skaidrumą. Šiuo metu šios naujos taisyklės įgyvendinamos pasitelkiant daugiašalį suinteresuotųjų subjektų bendrosios paskirties DI praktikos kodeksą, procesui vadovauja žymiausi DI ir autorių teisių srities mokslininkai. DI aktas, įpareigodamas technologijų kūrėjus užtikrinti, kad dirbtinio intelekto sukurtą turinį būtų galima nustatyti kompiuterinėmis priemonėmis, o sankaitinės klastotės būtų aiškiai pažymėtos, dar labiau padidins skaidrumą, susijusį su generatyviniu DI.

Jei Europos Parlamentas mane patvirtins, remdamasi šiomis pagrindinėmis nuostatomis apsvaustysiu poreikį toliau tobulinti ES autorių teisių sistemą, kad būtų galima tinkamai pasitikti naujus iššūkius, kylančius dėl rinkos ir technologijų raidos. Norint užtikrinti deramą atlygį kūrėjams bei kūrybos pramonės atstovams ir konkurencingą prieigą prie aukštos kokybės duomenų dirbtinio intelekto ES paslaugų teikėjams, ypač mažesniems, labai svarbu remti gerai veikiančios autorių teisių saugomų kūrinių licencijavimo dirbtinio intelekto reikmėms rinkos, kurioje skirtingiems dalyviams būtų nustatytos subalansuotos sąlygos, plėtrą. Komisija turėtų iširti, ar galima numatyti specialius licencijavimo ir tarpininkavimo mechanizmus, kurie palengvintų kūrybos pramonės subjektų bei DI įmonių licencijavimą ir padėtų išvengti lokauto grėsmės.

Sudėtingų klausimų, susijusių su teisiniu DI savarankiškai sukurto turinio statusu ir atsakomybe už galimus autorių teisių pažeidimus, kyla ir diegiant dirbtinio intelekto generuojamo turinio paslaugas. Sieksiu užtikrinti, kad Komisija nuodugnai išnagrinėtų šiuos klausimus, atsižvelgdama į rinkos ir technologijų raidą.

Spręsdama šiuos uždavinius, pasirūpinsiu, kad visos naujos priemonės, siūlomos ES autorių teisių sistemai tobulinti, užtikrintų pusiausvyrą tarp žmogaus kūrybiškumo skatinimo ir besiformuojančių technologijų plėtos rėmimo ir kartu nesukurtų pernelyg sudėtingo reglamentavimo.

Jei būsiu patvirtinta, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisijos nariu, atsakingu už kartų tarpusavio teisingumą, jaunimą, kultūrą ir sportą, rūpinsiuosi parengti strategiją, skirtą būtent DI galimybėms ir iššūkiams kultūros srityje ir kūrybos pramonėje. Ši strategija gali būti grindžiama DI akto bei ES autorių teisių sistemos nuostatomis. Joje gali būti pasiūlyta tikslinių veiksmų, kuriais būtų skatinamos inovacijos kultūros srityje ir kūrybos pramonėje, propaguojami sąžiningi verslo modeliai bei didinama kultūrų ir kalbų įvairovė internete.

Siekiant suklaidinti naudotojus interneto aplinkoje naudojami manipuliatyvūs dizaino sprendimai gali pažeisti intelektinės nuosavybės, įskaitant prekių ženklus, ir autorių teises. Naudoti manipuliatyvius dizaino sprendimus interneto platformose jau aiškiai uždrausta Skaitmeninių paslaugų aktu, tačiau jie gali būti naudojami ir kitoje internetinėje veikloje. Spręsdama šiuos klausimus glaudžiai bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę.

AI aktu draudžiama praktika bei sistemos, kuriose naudojami pasąmonę veikiantys metodai ir apgaulės metodai, kuriais žalingai manipuluojama žmonių elgesiu. Tai apima manipuliatyvius dizaino sprendimus ir kitus manipuliavimo metodus. Užtikrinsiu, kad Komisija pateiktų gaires dėl šių draudimų ir stebėtų, kaip nuo taikymo pradžios – 2025 m. vasario 2 d. – jos bus veiksmingai įgyvendinamos.

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto klausimas

12. Jūsų atsakomybės sritis apima įvairias LIBE komiteto kompetencijai priklausančias politikos sritis, pradedant sienų valdymu, prieglobsčiu ir migracija, laisve, saugumu ir teisingumu ir teisine valstybe ir baigiant dirbtiniu intelektu ir skaitmenine politika.

Todėl, viena vertus, būsite atsakinga už Komisijos darbo išorės sienų srityje ir įgyvendinant Migracijos ir prieglobsčio paktą priežiūrą, taip pat teisinės valstybės stiprinimą, be kita ko, tokiose srityse kaip teismų nepriklausomumas, kova su korupcija ir žiniasklaidos laisvė, bendradarbiaujant su atsakingais Komisijos nariais. Kaip vadovausite darbui kiekvienoje iš šių sričių ir kokie bus Jūsų prioritetai?

Kita vertus, būsite atsakinga už visų pagrindinių pastaraisiais metais priimtų skaitmeninės politikos teisės aktų, kuriais siekiama spręsti duomenimis grindžiamos technologinės pažangos klausimus, pavyzdžiui, Skaitmeninių paslaugų akto, Skaitmeninių rinkų akto ir Dirbtinio intelekto akto, darančių didelį poveikį pagrindinėms teisėms į duomenų apsaugą ir privatumą, įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą. Kaip užtikrinsite, kad šie skirtingi teisės aktai darniai kartu egzistuotų ir būtų įgyvendinami bei vykdomi, kartu išsaugant ES standartus dėl pagrindinių teisių laikymosi? Ir kaip kompetentingos institucijos, atsakingos už skaitmeninės srities teisės aktų, taip pat BDAR ir E. privatumo direktyvos vykdymo užtikrinimą, gali veiksmingai bendradarbiauti?

Jei Parlamentas mane patvirtins, svarbiausi mano uždaviniai bus ginti mūsų demokratiją, stiprinti mūsų saugumą ir skatinti mūsų skaitmeninę transformaciją. Esu tikra, kad šio darbo sėkmės pamatas – mūsų pagrindinės vertybės.

Su kintančio pobūdžio grėsmėmis mūsų saugumui ir demokratijai galima kovoti tik turint aiškia ir visa apimančią viziją pagal tokias strategijas kaip demokratijos skydas, vidaus saugumo strategija ir Europos gynybos sąjunga, šį darbą visiškai integruojant į mūsų skaitmeninę politiką ir kibernetinio saugumo uždavinius. Spręsdami migracijos iššūkius turime išlaikyti solidarumo ir atsakomybės pusiausvyrą, kuria grindžiamas Migracijos ir prieglobsčio paktas. Vykdydami savo skaitmeninę pertvarką turime įrodyti, kad tai nekels pavojaus mūsų piliečių saugumui, privatumui ir gerovei.

Turime pasiekti rezultatų, kurie rodytų, kaip veikia mūsų principai. Tam reikia bendradarbiavimo ir dialogo. Turime dirbti kartu, kad neleistume rasti ir kerotis trūkumams, susijusiems su teisinės valstybės principu. Nė viena valstybė narė neturėtų būti palikta viena dorotis su migracijos keliamais iššūkiais. Pasitelkdami savo pažangiausias skaitmeninių technologijų kūrėjus turime ieškoti sprendimų, kaip užtikrinti, kad skaitmeninėje aplinkoje būtų išsaugotos piliečių teisės ir užtikrinta apsauga. Siekiant sukurti tvirtą ir nuoseklų požiūrį, kurio reikia, kad ES tikrai galėtų spręsti piliečiams rūpimus klausimus, būtina nuolat keistis nuomonėmis su Europos Parlamentu.

Su kolegomis Komisijos nariais rūpindamasi įgyvendinti politinėse gairėse nustatytus prioritetus vadovausiuosi pagrindiniais bendradarbiavimo principais bei mūsų vertybėmis ir stengsiuosi, kad mūsų pastangos duotų norimų vaisių. Norėčiau pasinaudoti klausime iškeltais klausimais kaip pavyzdžiais, kaip tai veiks praktiškai.

Migracijos srityje reikia tęsti intensyvų darbą visais visapusiško požiūrio aspektais. Glaudžiai bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už vidaus reikalus ir migraciją, kad Migracijos ir prieglobsčio pakto nuostatos būtų įgyvendintos praktiškai. Būtinai turime pasinaudoti visomis įmanomomis priemonėmis, kad padėtume valstybėms narėms teisinius išpareigojimus paversti praktika. Biudžeto valdymo institucija, peržiūrėdama daugiametę finansinę programą, pripažino ES paramos biudžetui poreikį, todėl akto įgyvendinimui remti bus skirta papildomų lėšų. Paktas turi būti įgyvendinimas kartu stiprinant FRONTEX personalą, diegiant pažangiausias technologijas bei tvirtą valdymą ir puoselėjant nuolatinį išpareigojimą visapusiškai gerbti pagrindines teises. Be to, turėtume toliau stiprinti savo sistemą, nustatydami naują bendrą požiūrį į asmenų, neturinčių teisės likti ES, grąžinimą ir naują ES vizų politikos strategiją. Jei būsiu patvirtinta, pritarsiu už vidaus reikalus ir migraciją atsakingo Komisijos nario pasiūlymui dėl naujo teisės akto, kuriuo būtų sukurta nauja veiksminga politika grąžinimo srityje. Didelis migracijos politikos dinamiskumas viduje – geriausias pagrindas apsaugoti Šengeno erdvę ir užtikrinti, kad kontrolė kertant vidaus sienas būtų taikoma tik išskirtiniais atvejais. Be to, neturėtume būti pakantūs tiems, kas kelia grėsmę mūsų sienų bei piliečių saugumui vykdydami hibridines atakas ir tam politiniais tikslais pasitelkdami migrantus.

Taip pat su kitais Kolegijos nariais dirbsiu platesnėje migracijos išorės srityje, nes tik gerai veikianti partnerystė padės mums užtikrinti bendradarbiavimą užkertant kelią neteisėtam išvykimui ir kovojant su neteisėtu migrantų gabenimu, taip pat sklandžiai vykdyti grąžinimą ir readmisiją. Įtraukti bendradarbiavimą migracijos srityje į plataus masto abipusio intereso partnerystes – geriausias būdas sukurti tikrus mainus, per kuriuos galėtume spręsti sudėtingus klausimus, įskaitant būtinybę visapusiškai ginti žmogaus teises. Tai taip pat prisideda prie mūsų konkurencingumo darbotvarkės, nes veiksmingas požiūris į teisėtus migracijos būdus mažina nelegalios migracijos paskatas ir mūsų darbo rinkai duoda reikiamų įgūdžių turinčių darbuotojų.

Teisinės valstybės principas labai svarbus veiksmingai mūsų demokratijai, visuomenei ir ekonomikai. Esu pasiryžusi teisinės valstybės principui teikti prioritetą, kaip numatyta politinėse gairėse. Jei Europos Parlamentas mane patvirtins, glaudžiai bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę, bei kitais Komisijos nariais užtikrinant, kad mūsų teisinės valstybės priemonių rinkinys būtų atnaujintas, efektyviai naudojamas ir duotų naudos visiems – tiek piliečiams, tiek verslui. Tai taip pat apima tolesnį teisinės valstybės principo taikymo ataskaitų naudojimą, siekiant skatinti tolesnę pažangą plėtros šalyse prieš įstojant į ES. Teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą ir joje pateiktas rekomendacijas turime labiau susieti su finansine parama. Jei būsiu patvirtinta, šiuo tikslu bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą.

Su teisinės valstybės principu glaudžiai susijusios įvairios ES politikos sritys. Teisinės valstybės principas labai svarbus bendrajai rinkai, nes pavojus, kad bus pažeistos vienodos veiklos sąlygos ir slopinamas mūsų konkurencingumas, egzistuoja. Žiniasklaida ir pilietinė visuomenė atlieka nepakeičiamą teisinės valstybės principo sergėtojų vaidmenį. ES gali remti viešąjį administravimą, kad jis būtų atsparus korupcijai. Apskritai politinėse gairėse išdėstyta įgyvendinimo darbotvarkė labai priklauso nuo teisingo ir veiksmingo ES teisės taikymo. Svarbus vykdomojo pirmininko pavaduotojo vaidmuo – kuo labiau sustiprinti šių ryšių poveikį.

Klausime minimi naujausių skaitmeninio sektoriaus teisės aktų pavyzdžiai taip pat rodo, kad mūsų skaitmeninė politika labai susijusi su visuomenės pasirinkimais. Visuose šiuose teisės aktuose reikėjo atidžiai išnagrinėti skaitmeninių pokyčių poveikį mūsų demokratijai ir pagrindinėms teisėms. ES pirmoji ėmėsi svarstyti, kaip užtikrinti, kad dinamiškas skaitmeninis sektorius išsaugotų piliečių ir vartotojų pasitikėjimą. Jei būsiu patvirtinta, užtikrinsiu, kad koordinavimas Komisijoje leistų mums sutelkti dėmesį tiek į tai, kad neseniai priimti svarbiausi skaitmeninės politikos teisės aktai būtų veiksmingai įgyvendinami, tiek į tai, kad ši platesnė perspektyva būtų išsaugota toliau plėtojant mūsų skaitmeninę politiką.

Šį požiūrį turėtų visapusiškai atspindėti teisės aktų tarpusavio derėjimas ir atitiktis pagrindinėms teisėms bei privatumo nuostatomis. Atsakydama į 7 klausimą nurodžiau, kad ketinu įgyvendinti nuoseklų skaitmeninio sektoriaus taisyklių sąvadą, kuriame būtų išlaikyti aukščiausi pagarbos pagrindinėms teisėms standartai. Naujieji skaitmeninio sektoriaus teisės aktai išplėtė už įgyvendinimą atsakingų institucijų ratą: prie duomenų apsaugos institucijų ir e. privatumo teisės aktų įgyvendinimą prižiūrinčių įstaigų prisijungė tokios įstaigos kaip Skaitmeninių rinkų akto aukšto lygio darbo grupė, Europos skaitmeninių paslaugų valdyba ir Europos DI valdyba. Šios įstaigos turėtų keistis informacija bendrais klausimais ir teikti konsultacijas bei ekspertines žinias, kad būtų skatinamas nuoseklus reguliavimo metodas, tačiau turime užtikrinti, kad būtų aiškiai apibrėžta, kas už ką atsakingas, kartu skatinant skirtingų susijusių įstaigų tarpusavio mokymąsi ir veiksmingą bendravimą. Komisijai tenka svarbus vaidmuo užtikrinant aktyvų požiūrį koordinavimui paremti.

Pasirūpinsiu, kad įgyvendinant teisės aktus būtų laikomasi aukščiausių ES pagrindinių teisių standartų. Pavyzdžiui, nors Skaitmeninių paslaugų akte reglamentuojamas ne interneto turinys, o interneto platformų atsakomybė už įdiegtas sistemas, jame numatytos priemonės saviraiškos laisvei apsaugoti. Labai didelės interneto platformos turi papildomų pareigų – įvertinti ir sumažinti didelę riziką, pavyzdžiui, susijusią su dezinformacija, taip pat užtikrinti, kad turinys negalėtų lengvai masiškai plisti. Kaip minėjau atsakyme į 7 klausimą, Skaitmeninių paslaugų aktas gali padidinti ES piliečių saugumą internete. Jis piliečiams suteikia daugiau galių ir skaidrumo, o pilietinei visuomenei ir mokslininkams – galimybę nustatyti ir nurodyti sisteminės rizikos atvejus. Kalbant apie DI aktą, visos valdžios institucijos, kurių diegiamos DI priemonės gali kelti pavojų, turi įvertinti galimą poveikį pagrindinėms teisėms. Jei toks DI naudojimas susijęs su asmens duomenų tvarkymu, šios institucijos taip pat turės atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą pagal BDAR, jei dėl tokio tvarkymo gali kilti didelis pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms. Komisijos vaidmuo turėtų būti remti veiksmingą šių taisyklių įgyvendinimą pasitelkiant praktinį koordinavimą ir veiksmingą vadovavimą.

Būtina rasti tinkamą pusiausvyrą tarp teisės į privatumą bei duomenų apsaugos ir viešųjų saugumo bei teisingumo interesų. Turime užtikrinti, kad skaitmeniniame amžiuje teisėsaugos ir teisminės institucijos galėtų dirbti veiksmingai. Patraukti atsakomybėn nusikalėlius, kurie, siekdami nuslėpti savo nusikalstamą veiklą,

naudojasi privatumui užtikrinti skirtomis internetinėmis paslaugomis, gali būti nelengva. Išnagrinėsiu, kaip aprūpinti teisėsaugos ir teismų institucijas tinkamomis priemonėmis kartu užtikrinant, kad nebūtų pažeidžiamos pagrindinės teisės ir nesusidarytų naujų kibernetinio saugumo spragų. Užtikrinsiu, kad visi teisiniai ar techniniai sprendimai, susiję su teisėta prieiga prie duomenų, būtų kruopščiai rengiami kartu su visais suinteresuotaisiais subjektais.